

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

Κανονισμός Π4.1-4.2
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΠΣ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ,
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ, ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,
ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Σχολή Επιστημών Αγωγής

Πανεπιστήμιο Κρήτης

ΡΕΘΥΜΝΟ
2025-2026

A. «ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΠΤΔΕ) ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ»	3
Άρθρο 1 Εγγραφές και Ανανέωση Εγγραφής	3
Άρθρο 2 Έναρξη, Διακοπή και Λήξη Μαθημάτων (Εβδομάδες διδασκαλίας)	3
Άρθρο 3 Δήλωση Μαθημάτων	4
Άρθρο 4 Οργάνωση Μαθημάτων – Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών	5
Άρθρο 5 Κατανομή Πιστωτικών Μονάδων	7
Άρθρο 6 Υποχρεωτική παρακολούθηση μαθημάτων	8
Άρθρο 7 Εξετάσεις - Βαθμολογία Μαθημάτων - Εξεταστικές περίοδοι	8
Άρθρο 8 Εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας	11
Άρθρο 9 Βαθμός Πτυχίου, Ανακήρυξη Πτυχιούχων	11
Άρθρο 10 Βεβαιώσεις και Τίτλοι Σπουδών	12
Άρθρο 11 Λογοκλοπή	12
B. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	13
B1. ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (ΣΠΑ)	13
1. Σκοπός, στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	13
2. Διάρθρωση και προϋποθέσεις συμμετοχής	14
3. Γενικό πλαίσιο υλοποίησης	15
4. Πλαίσιο υλοποίησης επιπέδων	16
5. Υποχρεώσεις και καθήκοντα φοιτητών και φοιτητριών	18
6. Αξιολόγηση φοιτητών και φοιτητριών	20
7. Εποπτεία, υποστήριξη και ανατροφοδότηση	20
8. Αξιολόγηση λειτουργίας της ΣΠΑ	21
B2. ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (ΔΠΑ100)	22
1. Οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης	22
2. Σκοποί και περιεχόμενο της Πρακτικής Άσκησης	22
3. Κριτήρια επιλογής φοιτητών/τριών	23
4. Διαδικασία υποβολής αιτήσεων	24
5. Διαδικασία Επιλογής και Επικύρωσης Αποτελεσμάτων	24
6. Παραδοτέα Πρακτικής Άσκησης	25
Γ. Κανονισμός Κινητικότητας	26
Γ1. Κανονισμός Κινητικότητας Φοιτητών/Φοιτητριών	26
1. Γενικό Πλαίσιο Συμμετοχής του ΠΤΔΕ στο Erasmus+	26
2. Μετακίνηση εξερχόμενων Φοιτητών/Φοιτητριών για Σπουδές στο πλαίσιο του Erasmus+	26
3. Μετακίνηση εξερχόμενων Φοιτητών/φοιτητριών για Πρακτική Άσκηση στο πλαίσιο του Erasmus+	29
4. Μετακίνηση εισερχόμενων Φοιτητών/φοιτητριών για Σπουδές στο πλαίσιο του Erasmus+	31
5. Πρόγραμμα Εσωτερικής Κινητικότητας Φοιτητών/Φοιτητριών	31
Γ2. Κανονισμός Κινητικότητας Μελών διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού του ΠΤΔΕ	33
1. Κινητικότητα Εξερχόμενου Προσωπικού για Διδασκαλία	33
2. Κινητικότητα Εξερχόμενου Προσωπικού για Επιμόρφωση	33
3. Κινητικότητα Εισερχόμενων Μελών Προσωπικού για Διδασκαλία και Επιμόρφωση	34
Δ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	35
1. Όροι και προϋποθέσεις εκπόνησης πτυχιακής εργασίας	35
2. Οδηγίες Συγγραφής Πτυχιακής Εργασίας	38
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	43

Α. «ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΠΤΔΕ) ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ»

Άρθρο 1

Εγγραφές και Ανανέωση Εγγραφής

1. Η διαδικασία εγγραφής των εισαγόμενων στο ΠΤΔΕ προπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών πραγματοποιείται σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τις κατ' έτος εγκυκλίους εγγραφών επιτυχόντων και επιτυχουσών, με τεγγραφών και εγγραφών ειδικών κατηγοριών του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

2. Μετά τη διαδικασία εγγραφής στη Γραμματεία του Τμήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες παραλαμβάνουν τα στοιχεία του ηλεκτρονικού λογαριασμού που θα έχουν ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Με την ενεργοποίηση του ηλεκτρονικού λογαριασμού τους, έχουν πρόσβαση στις παρακάτω ηλεκτρονικές υπηρεσίες:

- στη διαδικτυακή εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Γραμματείας του ΠΚ <https://student.cc.uoc.gr/main.asp>, μέσω της οποίας δηλώνουν μαθήματα (με τη δήλωση ανανεώνεται αυτόματα και η εγγραφή τους για κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο) και παρακολουθούν τη βαθμολογία τους,
- στην Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων "Εύδοξος" [<https://eudoxus.gr/>], μέσω της οποίας δηλώνουν και προμηθεύονται τα συγγράμματα για τα μαθήματα τα οποία δήλωσαν,
- στην Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Ακαδημαϊκής Ταυτότητας [<https://submit-academicid.minedu.gov.gr/>], μέσω της οποίας υποβάλλουν αίτηση και προμηθεύονται την ακαδημαϊκή τους ταυτότητα, η οποία λειτουργεί και ως «φοιτητικό πάσο».

Άρθρο 2

Έναρξη, Διακοπή και Λήξη Μαθημάτων (Εβδομάδες διδασκαλίας)

Το ακαδημαϊκό έτος ξεκινά την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των μαθημάτων και των εξεταστικών περιόδων κάθε έτους, εγκρίνεται ετησίως από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κρήτης και υιοθετείται και από τα δύο Τμήματα της Σχολής Επιστημών Αγωγής. Για να θεωρηθούν τα μαθήματα κάθε εξαμήνου ολοκληρωμένα και να μπορέσουν οι φοιτητές/φοιτήτριες να εξεταστούν σε αυτά κατά την εξεταστική περίοδο του εξαμήνου, είναι απαραίτητο αυτά να έχουν διάρκεια δεκατριών (13) εβδομάδων. Τα μαθήματα διακόπτονται στις επίσημες αργίες της Πολιτείας (όπως αυτές ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Π.Κ.) ή σε έκτακτες περιπτώσεις, μετά από απόφαση της διοίκησης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Σε περίπτωση ακύρωσης μαθημάτων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου για οποιονδήποτε λόγο, πέραν των επίσημων αργιών, οι διδάσκοντες/διδάσκουσες υποχρεούνται να κάνουν αναπληρώσεις, ώστε να συμπληρωθεί ο αριθμός των απαιτούμενων εβδομάδων διδασκαλίας πριν από την εξεταστική περίοδο. Παράταση της διάρκειας του εξαμήνου για τη διδασκαλία των μαθημάτων προβλέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. φυσικές καταστροφές) και απαιτείται έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος και τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Άρθρο 3

Δήλωση Μαθημάτων

Ο φοιτητής/η φοιτήτρια με αίτησή του/της, η οποία υποβάλλεται μόνο ηλεκτρονικά μέσω της αντίστοιχης διαδικτυακής πλατφόρμας του Πανεπιστημίου Κρήτης στη διεύθυνση <https://student.cc.uoc.gr/main.asp> εγγράφεται, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος κατά την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου, στα μαθήματα που θα παρακολουθήσει. Η ευθύνη για την εμπρόθεσμη και ορθή δήλωση μαθημάτων ανήκει αποκλειστικά στον φοιτητή/στη φοιτήτρια, ο οποίος/η οποία έχει δικαίωμα να τροποποιήσει τη δήλωση μαθημάτων έως και την τελευταία ημέρα των δηλώσεων. Μετά τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας, ο φοιτητής/η φοιτήτρια δεν δύναται να δηλώσει μαθήματα, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που συνοδεύονται από τεκμηριωμένη αιτιολόγηση. Κατά συνέπεια, είναι εξαιρετικά κρίσιμο κάθε φοιτητής/φοιτήτρια, αφού υποβάλει ηλεκτρονικά τη δήλωση μαθημάτων, να εισέλθει εκ νέου στην παραπάνω πλατφόρμα και να ελέγξει ότι η δήλωση έχει υποβληθεί σωστά, εκτυπώνοντάς την. Σε περίπτωση που για τεχνικούς ή άλλους λόγους διαπιστώσει ότι η δήλωση δεν έχει υποβληθεί ή παρουσιάζεται ελλιπής, ο φοιτητής/η φοιτήτρια οφείλει αμέσως και εντός της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων να απευθυνθεί στη Γραμματεία του Τμήματος, προκειμένου να επιλυθεί πρόβλημα. Σε διαφορετική περίπτωση, αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη για την εσφαλμένη ή ελλιπή δήλωσή του/της, ή ακόμα και τη μη καταχώριση της δήλωσής του/της στο σύστημα μηχανοργάνωσης του Ιδρύματος. Αποκλείεται η συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στην εξέταση μαθήματος το οποίο δεν έχει δηλωθεί για το τρέχον εξάμηνο, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που υπόκεινται στην εμβόλιμη εξεταστική.

Για το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, ο φοιτητής/η φοιτήτρια οφείλει να εγγραφεί και να υποβληθεί στις αντίστοιχες εξετάσεις στο πρώτο (Α'), δεύτερο (Β'), τρίτο (Γ') και τέταρτο (Δ') εξάμηνο σπουδών σε οκτώ (8) μαθήματα, στο πέμπτο (Ε'), έκτο (ΣΤ') και έβδομο (Ζ') σε επτά (7) μαθήματα, και στο όγδοο (Η') εξάμηνο σε τέσσερα (4) μαθήματα και να εκπονήσει πτυχιακή εργασία, ή σε επτά (7) μαθήματα, εάν έχει επιλέξει να μην εκπονήσει πτυχιακή εργασία.

Τα παραπάνω αντιστοιχούν συνολικά σε 240 ECTS για τη λήψη πτυχίου.

(α) Φοιτητές/φοιτήτριες 1ου έτους σπουδών δηλώνουν τα μαθήματα όπως προβλέπονται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Οδηγού Σπουδών του έτους εισαγωγής τους.

(β) Φοιτητές/φοιτήτριες 2ου, 3ου, ή 4ου έτους σπουδών δηλώνουν τα μαθήματα όπως προβλέπονται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, με τη δυνατότητα σε κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο να δηλώνουν έως τρία (3) επιπλέον μαθήματα από τα προσφερόμενα κατά το εξάμηνο της δήλωσης, υπό την προϋπόθεση ότι συνολικά τα μαθήματα τα οποία έχει παρακολουθήσει επιτυχώς ο φοιτητής/η φοιτήτρια κατά τα προηγούμενα εξάμηνα φοίτησης είναι αντιστοίχως κατά ένα έως τρία λιγότερα από εκείνα που προβλέπονται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.

Σημείωση: Τονίζεται ότι σε περίπτωση που ο φοιτητής/η φοιτήτρια δηλώσει επιπλέον μαθήματα, πέραν των όσων δικαιούται σύμφωνα με τα παραπάνω, γίνεται διαγραφή των επιπλέον μαθημάτων με τυχαίο τρόπο, χωρίς πρότερη ειδοποίηση.

(γ) Φοιτητές/φοιτήτριες έτους σπουδών μεγαλύτερου του 4ου δηλώνουν ανά εξάμηνο μέχρι τρία (3) μαθήματα παραπάνω από εκείνα που προβλέπονται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών για το 8ο εξάμηνο, επιλέγοντας από τα μαθήματα τα οποία προσφέρονται το εξάμηνο κατά το οποίο γίνεται η δήλωση.

Άρθρο 4

Οργάνωση Μαθημάτων – Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει τις παρακάτω εκπαιδευτικές δραστηριότητες:

- Παραδόσεις μαθημάτων
- Αυτοτελείς Ασκήσεις
- Σεμινάρια
- Πρακτική Άσκηση
- (Προαιρετική) εκπόνηση πτυχιακής εργασίας

Μέσα από αυτή τη διάρθρωση, το Πρόγραμμα Σπουδών στοχεύει στην απόκτηση γνώσεων και την καλλιέργεια ικανοτήτων και δεξιοτήτων, ώστε οι φοιτητές/φοιτήτριες να έλθουν σε επαφή τόσο με τη διδακτική πράξη στην εκπαίδευση όσο και με τον ευρύτερο χώρο της εκπαιδευτικής έρευνας.

Ο τίτλος, ο τύπος μαθήματος, οι αντικειμενικοί στόχοι, τα περιεχόμενα, η προτεινόμενη προς μελέτη βιβλιογραφία, οι διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι, οι μέθοδοι αξιολόγησης-βαθμολόγησης και η γλώσσα διδασκαλίας περιγράφονται στο Περίγραμμα κάθε μαθήματος, που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Ο όρος «μάθημα» αναφέρεται σε έναν από τους τρεις τύπους διδασκαλίας που προσφέρονται στο Πρόγραμμα Σπουδών: **Παράδοση (Π)**, **Σεμινάριο (Σ)** ή **Αυτοτελής Άσκηση (Α)**.

Όλα τα μαθήματα, ανεξάρτητα από την κατηγορία ή τη μορφή διδασκαλίας, προσφέρονται από έναν από τους πέντε επιστημονικούς τομείς του Τμήματος:

- A. Θεωρίας & Κοινωνιολογίας της Παιδείας
- B. Παιδαγωγικής Ψυχολογίας & Μεθοδολογίας της Έρευνας
- Γ. Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, Διδακτικής Μεθοδολογίας & Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας
- Δ. Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών
- E. Θετικών Επιστημών

Κάθε μάθημα φέρει έναν μοναδικό κωδικό. Το πρώτο ψηφίο του κωδικού είναι πάντοτε ένα γράμμα που δηλώνει τον Τομέα από τον οποίο προσφέρεται το μάθημα.

Τα επόμενα δύο αριθμητικά ψηφία δηλώνουν τη συγκεκριμένη επιστημονική περιοχή του Τομέα, ενώ τα δύο τελευταία αριθμητικά ψηφία του κωδικού δηλώνουν τον αύξοντα αριθμό του μαθήματος. Ανάμεσα στα δύο πρώτα και τα δύο τελευταία αριθμητικά ψηφία του κωδικού εισάγεται το γράμμα Π, Σ ή Α, ώστε να δηλώνεται ο τύπος του μαθήματος.

Για παράδειγμα:

- Ο κωδικός Αο2Πο3 σημαίνει ότι το μάθημα ο3 προσφέρεται ως Παράδοση (Π) από τη 2η γνωστική περιοχή του Α΄ Τομέα.
- Αο2Σο3 σημαίνει ότι το ίδιο μάθημα προσφέρεται ως Σεμινάριο (Σ).

Στην αρχή κάθε εξαμήνου, ανακοινώνεται το πλήρες πρόγραμμα του Τμήματος (για κάθε μάθημα ανακοινώνονται ο διδάσκων/η διδάσκουσα, η ημέρα, η ώρα και η αίθουσα διδασκαλίας).

Απαγορεύεται η δήλωση μαθήματος που έχει **ίδιο κωδικό και** είναι **ίδιας κατηγορίας** (Π, ή Σ, ή Α) με μάθημα το οποίο έχει ήδη ολοκληρώσει ο φοιτητής/η φοιτήτρια επιτυχώς, έστω και αν ο τίτλος διαφέρει.

Πτυχιακή Εργασία: Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι **προαιρετική** για όλους τους φοιτητές/όλες τις φοιτήτριες. Όσοι φοιτητές/όσες φοιτήτριες **δεν** επιλέξουν την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας, οφείλουν να δηλώσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε **3 επιπλέον μαθήματα**. Τα τρία αυτά μαθήματα είναι ελεύθερες επιλογές (ΕΕ) και δηλώνονται στο όγδοο (Η΄) ή μεταγενέστερο εξάμηνο σπουδών.

Κατηγορίες μαθημάτων

Υποχρεωτικά μαθήματα (Υ): Πρόκειται για βασικά μαθήματα που έχουν ως στόχο να προσφέρουν στον φοιτητή/στη φοιτήτρια την ενιαία βάση που είναι απαραίτητη για την ακαδημαϊκή του/της μόρφωση και την επαγγελματική του/της κατάρτιση. Ο φοιτητής/η φοιτήτρια υποχρεούται να ολοκληρώσει επιτυχώς τα μαθήματα αυτά. Ο φοιτητής/η φοιτήτρια μπορεί να κατοχυρώσει ως Υποχρεωτικό ένα μάθημα με το ίδιο περιεχόμενο από άλλο Τμήμα μόνο εφόσον δεν προσφέρεται από το ΠΤΔΕ κατά το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος και μετά από έγκριση της Επιτροπής Σπουδών.

Με γνώμονα την εξασφάλιση της επαρκούς ακαδημαϊκής μόρφωσης και επαγγελματικής κατάρτισης του φοιτητή/της φοιτήτριας στα γνωστικά αντικείμενα των Τομέων, τα Υποχρεωτικά (Υ) μαθήματα ανά Τομέα, καθώς και το εξάμηνο δήλωσής τους, περιγράφονται αναλυτικά στον Οδηγό Σπουδών για κάθε Ακαδημαϊκό Έτος και ο φοιτητής/η φοιτήτρια οφείλει να τον συμβουλευτείται.

Υποχρεωτικώς Επιλεγόμενα μαθήματα (ΥΕ): Πρόκειται για μαθήματα τα οποία μπορεί να επιλέξει ο φοιτητής/η φοιτήτρια από τα προσφερόμενα κάθε Τομέα του Τμήματος.

Με γνώμονα την εξασφάλιση της επαρκούς επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής κατάρτισης των αποφοίτων του Τμήματος κρίνεται απαραίτητη η υποχρεωτική επιλογή μαθημάτων από όλους τους τομείς του Τμήματος. Τα ΥΕ μαθήματα που οφείλει να ολοκληρώσει ο φοιτητής/η φοιτήτρια ανά Τομέα, προσδιορίζονται ως εξής:

Τομέας Α΄: Ο φοιτητής/η φοιτήτρια οφείλει να επιλέξει και να παρακολουθήσει επιτυχώς **τρία (3) οποιαδήποτε ΥΕ μαθήματα**.

Τομέας Β΄: Ο φοιτητής/η φοιτήτρια απαιτείται να επιλέξει και να παρακολουθήσει επιτυχώς **τρία (3) ΥΕ μαθήματα** ως εξής: **1 ΥΕ από την επιστημονική περιοχή Βο3, 1 ΥΕ από την επιστημονική περιοχή Βο5, καθώς και 1 ΥΕ από την επιστημονική περιοχή Βο1 ή Βο2**

Τομέας Γ΄: Ο φοιτητής/η φοιτήτρια οφείλει να επιλέξει και να παρακολουθήσει επιτυχώς **τέσσερα (4) οποιαδήποτε ΥΕ μαθήματα**

Τομέας Δ΄: Ο φοιτητής/η φοιτήτρια είναι απαραίτητο να επιλέξει και να παρακολουθήσει επιτυχώς **πέντε (5) ΥΕ μαθήματα** από **τέσσερις (4) τουλάχιστον γνωστικές περιοχές των προσφερόμενων μαθημάτων**.

Τομέας Ε΄: Ο φοιτητής/η φοιτήτρια απαιτείται να επιλέξει και να παρακολουθήσει επιτυχώς **έξι (6) ΥΕ μαθήματα** ως εξής: **1 με κωδικό Εο1 (Μαθηματικά), 2 με κωδικό Εο2 (Φυσικές Επιστήμες), 1 με κωδικό Εο3 (Πληροφορική) και 2 μαθήματα από οποιαδήποτε από τις περιοχές Εο1, Εο2, και Εο4.**

Η ανωτέρω κατανομή των ΥΕ μαθημάτων ισχύει για όλους τους φοιτητές και όλες τις φοιτήτριες, ανεξαρτήτως έτους εισαγωγής.

Σχολική Πρακτική Άσκηση (ΣΠΑ): Είναι Υποχρεωτική η επιτυχής ολοκλήρωση σε 3 εξαμηνιαίας διάρκειας επίπεδα (η επιτυχής ολοκλήρωση κάθε επιπέδου είναι προαπαιτούμενη του επόμενου, όπως περιγράφεται παραπάνω).

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ): Πρόκειται για 2-5 μαθήματα (ανάλογα αν εκπονήσει πτυχιακή εργασία) που επιλέγει ο φοιτητής/η φοιτήτρια από οποιουσδήποτε Τομείς του Τμήματος, ή άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης, χωρίς κανέναν περιορισμό ως προς το αντικείμενο ή το είδος (Παράδοση, Αυτοτελής Άσκηση, ή Σεμινάριο). Στην περίπτωση μαθήματος άλλου Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης, το οποίο ο φοιτητής/η φοιτήτρια παρακολούθησε επιτυχώς ως μάθημα ελεύθερης επιλογής (ΕΕ), αντιστοιχεί ο αριθμός ECTS που προβλέπεται στον Οδηγό Σπουδών (δηλαδή 4 για Παράδοση ή Αυτοτελή Άσκηση, και 6 για Σεμινάριο), ανεξάρτητα από τον αριθμό των ECTS που αντιστοιχούν στο μάθημα αυτό στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος από το οποίο προσφέρθηκε.

Άρθρο 5

Κατανομή Πιστωτικών Μονάδων

Η ύλη των μαθημάτων είναι ορθολογικά κατανομημένη στο Πρόγραμμα Σπουδών και βρίσκεται σε συμφωνία με όσα προβλέπονται από το σύστημα Πιστωτικών Μονάδων (ECTS). Οι πιστωτικές μονάδες ECTS αντιπροσωπεύουν τον όγκο μάθησης που βασίζεται σε καθορισμένα μαθησιακά αποτελέσματα και τον σχετικό φόρτο εργασίας. Για τη διευκόλυνση των φοιτητών/φοιτητριών και προκειμένου να προγραμματίσουν σωστά την επιλογή μαθημάτων και τη συγκέντρωση των ECTS που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου παρέχεται ένα ενδεικτικό πρόγραμμα τετραετούς φοίτησης, με την κατανομή ανά εξάμηνο συγκεκριμένων κατηγοριών μαθημάτων και με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ανά εξάμηνο (βλ. Οδηγό Σπουδών).

Κάθε προσφερόμενο μάθημα πιστώνεται με μονάδες ECTS «λαμβανομένου υπόψη του συνολικού φόρτου εργασίας που απαιτείται για την επιτυχή ολοκλήρωσή του» (άρθρο 2, παράγρ. 1, της Υπουργ. Απόφ. Φ5/89656/Β3, Φ.Ε.Κ. 1466/13-8-2007).

Οι **πιστωτικές μονάδες** για όλες τις κατηγορίες μαθημάτων αποτιμώνται ως εξής:

- 1. Παραδόσεις: 4 ECTS**
- 2. Σεμινάρια: 6 ECTS**
- 3. Πτυχιακή Εργασία: 12 ECTS**
- 4. Σχολική Πρακτική Άσκηση (Επίπεδο I): 8 ECTS**
- 5. Σχολική Πρακτική Άσκηση (Επίπεδο II): 8 ECTS**
- 6. Σχολική Πρακτική Άσκηση (Επίπεδο III): 8 ECTS**

Ο εξαμηνιαίος φόρτος εργασίας των φοιτητών/φοιτητριών του ΠΤΔΕ περιλαμβάνει έως **8** μαθήματα που αντιστοιχούν σε **28-32 ECTS**.

Για τη λήψη του πτυχίου ο ελάχιστος αριθμός εξαμήνων που απαιτούνται είναι οκτώ (8) και ο φοιτητής/η φοιτήτρια πρέπει να συγκεντρώσει 240 πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Άρθρο 6

Υποχρεωτική παρακολούθηση μαθημάτων

Η παρακολούθηση των μαθημάτων που δηλώνει ο φοιτητής/η φοιτήτρια θεωρείται αυτονόητη υποχρέωσή του/της και αναγκαία συνθήκη για την καλύτερη προσωπική ακαδημαϊκή πρόοδο και επιστημονική ανάπτυξή του/της. Επιπροσθέτως, στα Σεμινάρια και στις Πρακτικές Ασκήσεις, εξαιτίας του πρακτικού και εφαρμοσμένου χαρακτήρα τους, η αυτοπρόσωπη παρακολούθηση των φοιτητών/φοιτητριών είναι υποχρεωτική. Η παρουσία των φοιτητών/φοιτητριών καταγράφεται και η συμπλήρωση απουσιών περισσότερων από το 1/4 του συνόλου των παραδόσεων/ διδασκαλιών/συναντήσεων του μαθήματος, δηλαδή περισσότερων των τριών (3) απουσιών, οδηγεί στην αποτυχία του φοιτητή/της φοιτήτριας.

Άρθρο 7

Εξετάσεις - Βαθμολογία Μαθημάτων - Εξεταστικές περιόδους

Οι εξεταστικές περιόδους του ακαδημαϊκού έτους είναι τρεις (χειμερινή, εαρινή και επαναληπτική). Η διάρκεια κάθε εξεταστικής περιόδου είναι τρεις (3) εβδομάδες. Η εξεταστική περίοδος των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (τοποθετείται χρονικά τον μήνα Ιανουάριο) και του εαρινού εξαμήνου (τοποθετείται χρονικά στα τέλη Μαΐου ή στις αρχές Ιουνίου) αρχίζει συνήθως μία εβδομάδα μετά το πέρας των μαθημάτων, ενώ η επαναληπτική εξεταστική περίοδος αρχίζει την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου που ακολουθεί την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού έτους. Στις εξεταστικές περιόδους κάθε εξαμήνου οι φοιτητές/φοιτήτριες εξετάζονται στα μαθήματα που δήλωσαν μόνο κατά το εξεταζόμενο εξάμηνο. Στην τρίτη (επαναληπτική) εξεταστική περίοδο εξετάζονται στα μαθήματα που προσφέρθηκαν κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους που προηγήθηκε, και δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι φοιτητές/φοιτήτριες που δεν συμμετείχαν ή δεν έλαβαν προβιβάσιμο βαθμό στις εξεταστικές περιόδους του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους.

Δικαίωμα συμμετοχής στην εκάστοτε εξεταστική περίοδο έχουν οι φοιτητές/φοιτήτριες που έχουν δηλώσει τα προσφερόμενα μαθήματα του αντίστοιχου εξαμήνου. Το πρόγραμμα των εξετάσεων εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος και ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος τουλάχιστον μία (1) εβδομάδα πριν από την έναρξη κάθε εξεταστικής περιόδου.

Μορφές και διαδικασίες εξέτασης

Τα περισσότερα μαθήματα-παραδόσεις αξιολογούνται μέσω τελικής εξέτασης, που συνήθως έχει τη μορφή γραπτής δοκιμασίας ή προφορικής εξέτασης. Η χρονική διάρκεια της γραπτής δοκιμασίας προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα. Υπεύθυνος για την εξέταση κάθε μαθήματος είναι ο διδάσκων καθηγητής/η διδάσκουσα καθηγήτρια ο οποίος/η οποία (στις περιπτώσεις γραπτών εξετάσεων) είναι υποχρεωμένος/υποχρεωμένη να είναι παρών/παρούσα στην αίθουσα ή στις αίθουσες εξέτασης του μαθήματος, μεριμνώντας για την απρόσκοπτη διεξαγωγή τους, και να επιβλέπει τη διαδικασία με τη βοήθεια επιτηρητών, ο αριθμός των οποίων εξαρτάται από τον αριθμό φοιτητών/φοιτητριών που έχουν δηλώσει το μάθημα. Την επιτήρηση διενεργούν μέλη Δ.Ε.Π., μέλη του έκτακτου διδακτικού προσωπικού, μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες, μέλη Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. Οι φοιτητές/φοιτήτριες προσέρχονται στον χώρο εξέτασης και έπειτα από την τακτοποίησή τους κατά την κρίση του διδάσκοντα/της διδάσκουσας, γίνεται διανομή των θεμάτων και των απαντητικών

φύλλων. Ο διδάσκων καθηγητής/η διδάσκουσα καθηγήτρια έχει το δικαίωμα να θέσει κανόνες που διασφαλίζουν τις συνθήκες εξέτασης (π.χ. απομάκρυνση των κινητών τηλεφώνων των εξεταζόμενων, των βιβλίων ή των σημειώσεών τους κ.λπ.). Η συμπεριφορά των επιτηρητών/επιτηρητριών δεν επιτρέπεται να είναι προσβλητική ή να θίγει την αξιοπρέπεια των εξεταζόμενων. Προκειμένου να γίνει ταυτοποίηση των εξεταζόμενων, οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν να επιδεικνύουν τη φοιτητική τους ταυτότητα και να υπογράψουν σε σχετική κατάσταση, επιβεβαιώνοντας τη συμμετοχή τους στη διαδικασία των εξετάσεων. Σε περίπτωση που φοιτήτρια ή φοιτητής εισέρχεται καθυστερημένα στην αίθουσα όπου διενεργείται η εξέταση—μετά την παρέλευση δεκαπέντε (15) λεπτών από την έναρξη των εξετάσεων— δεν επιτρέπεται να λάβει μέρος στη διαδικασία. Κατά τη διάρκεια των εξετάσεων όσοι και όσες εξετάζονται απαγορεύεται να έχουν δίπλα τους βιβλία, σημειώσεις, βοηθήματα κ.λπ. ή να χρησιμοποιήσουν οποιαδήποτε συσκευή ηλεκτρονικής επικοινωνίας—εκτός αν τα παραπάνω έχουν κριθεί απαραίτητα από τον διδάσκοντα ή τη διδάσκουσα για την υλοποίηση της εξεταστικής διαδικασίας. Σε περίπτωση που ο επιτηρητής/η επιτηρήτρια παρατηρήσει ότι κάποιος φοιτητής/κάποια φοιτήτρια παραβιάζει τους κανονισμούς εξέτασης, με σκοπό την «αντιγραφή» από άλλον φοιτητή/άλλη φοιτήτρια ή από οποιοδήποτε βοήθημα, έχει το δικαίωμα να ζητήσει από αυτόν τον φοιτητή/αυτή τη φοιτήτρια να παραδώσει το γραπτό του και να αποχωρήσει από την αίθουσα. Το περιστατικό αναφέρεται στον υπεύθυνο διδάσκοντα στην υπεύθυνη διδάσκουσα και αντιμετωπίζεται κατά περίπτωση, ακολουθώντας όσα ορίζονται στον σχετικό κανονισμό του Πανεπιστημίου Κρήτης

http://www.uoc.gr/files/items/6/6113/esoterikos_kanonismos.pdf.

Η αξιολόγηση ενός μαθήματος μπορεί να γίνει μέσω ενδιάμεσων προόδων εξέτασης ή ανάθεσης εργασιών (ατομικές ή ομαδικές), η βαθμολογία των οποίων μπορεί να καλύπτει ένα ποσοστό της συνολικής βαθμολογίας του μαθήματος (π.χ. 20%, 30% ή 50%), λειτουργώντας ως συμπληρωματικός τρόπος αξιολόγησης, πέραν την τελικής εξέτασης. Τέλος, σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις και σε ορισμένα μαθήματα μπορεί να δοθεί η δυνατότητα απαλλακτικής εργασίας (π.χ. φοιτητές Erasmus).

Στα Σεμινάρια η αξιολόγηση είναι τριμερής και βασίζεται στην επεξεργασία ενός ειδικού επιστημονικού θέματος το οποίο (α) παρουσιάζεται προφορικά σε μικρή ομάδα φοιτητών/φοιτητριών, (β) γίνεται συγγραφή μικρής έκτασης μελέτης και (γ) υποστηρίζεται προφορικά ενώπιον του διδάσκοντα/της διδάσκουσας.

Στην Πρακτική Άσκηση, η αξιολόγηση βασίζεται σε πολλαπλά στοιχεία, που συνήθως έχουν σχέση με την προετοιμασία ή την περιγραφή διδασκαλίας, την υλοποίηση διδασκαλίας σε δημοτικό σχολείο, τη συγγραφή έκθεσης αποτελεσμάτων της διδασκαλίας που περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αυτοαξιολόγηση.

Στην Πτυχιακή Εργασία η αξιολόγηση περιλαμβάνει τη δραστηριοποίηση του φοιτητή/της φοιτήτριας αναφορικά με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της εργασίας, τη συγγραφή συνθετικής ή ερευνητικής μελέτης και την υποστήριξη της εργασίας ενώπιον Διμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης, την οποία αποτελούν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

Η εξέταση των φοιτητών/φοιτητριών γίνεται με τρόπο ενιαίο για όλους/όλες, ώστε να εξασφαλιστεί η ισονομία και ισοτιμία των φοιτητών/φοιτητριών στην ακαδημαϊκή εκπαίδευση και η αξιολόγηση των γνώσεών τους με τρόπο προσβάσιμο σε αυτούς. Δικαίωμα, όμως, για εναλλακτικούς τρόπους αξιολόγησης στα μαθήματα-παραδόσεις διατηρούν οι φοιτητές/φοιτήτριες που έχουν Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΕΕΑ) και αντιμετωπίζουν εμπόδια στη μάθηση.

Οι φοιτητές/τριες με ΕΕΑ οφείλουν στην αρχή του κάθε εξαμήνου να αιτηθούν κατάλληλης στήριξης για τη διευθέτηση των ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών στην Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης Ατόμων με Αναπηρία & Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΜΙΠΑΑΕΑ) του Ιδρύματος.

Η ΜΙΠΑΑΕΑ κατόπιν ειδικής αξιολόγησης (λήψη ατομικού ιστορικού, διαγνωστικών εκθέσεων, γνωματεύσεων, κ.ά.) διαβιβάζει στους/στις διδάσκοντες/ουσες γνωμοδότηση εκπαιδευτικών ρυθμίσεων εξατομικευμένη για τον/την φοιτητή/τρια που έχει αιτηθεί στήριξη για να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του/της.

Η γνωμοδότηση αποτελεί πρόταση εκπαιδευτικών ρυθμίσεων (π.χ. εναλλακτικός τρόπος εξέτασης / αξιολόγησης,, προφορική εξέταση, μικτή εξέταση (γραπτά + συμπληρωματικά προφορικά), προσαρμογή του χρόνου διεξαγωγής εξέτασης/αξιολόγησης ή της διάρκειας εξέτασης/ αξιολόγησης, κ.ά.) και αφορά τη χρονική διάρκεια του συγκεκριμένου εξαμήνου.

Η γνωμοδότηση δεν παρεμβαίνει στην εκπαιδευτική διαδικασία ή την ακαδημαϊκή ελευθερία των διδασκόντων/ουσών που είναι αρμόδιοι για την τελική απόφαση υλοποίησής της καθώς η εφαρμογή των προτεινόμενων εκπαιδευτικών ρυθμίσεων είναι στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας τους.

Ο τρόπος εξέτασης (γραπτός, προφορικός, ενδιάμεση εξέταση, μορφή εργασιών) γνωστοποιείται πάντοτε εκ των προτέρων στους φοιτητές/στις φοιτήτριες και αναφέρεται στα περιγράμματα όλων των μαθημάτων, ενώ υπάρχουν σχετικές πληροφορίες και στον Οδηγό Σπουδών κάθε έτους.

Βαθμολογική κλίμακα και βαθμολογία των μαθημάτων

Για όλα τα εξεταζόμενα μαθήματα, η βαθμολογική κλίμακα κυμαίνεται από το μηδέν (0) έως το δέκα (10). Ο ελάχιστος προβιβάσιμος βαθμός είναι το «5» (πέντε), με άριστα το «10» (δέκα). Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα ή τη διδάσκουσα εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου στην πλατφόρμα eduportal του Τμήματος.

Εάν ένας φοιτητής/μία φοιτήτρια αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, ύστερα από αίτησή του/της, εξετάζεται, με απόφαση του/της Κοσμήτορα από τριμελή επιτροπή καθηγητών της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον/την Κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος διδάσκων/η υπεύθυνη διδάσκουσα του μαθήματος.

Αναβαθμολογήσεις μαθημάτων

Κάθε φοιτητής/φοιτήτρια έχει τη δυνατότητα να εξεταστεί μια φορά εκ νέου σε παράδοση στην οποία έχει ήδη εξεταστεί επιτυχώς. Αυτό ισχύει το πολύ για τέσσερις παραδόσεις, τις οποίες ο φοιτητής/η φοιτήτρια οφείλει να δηλώσει εκ νέου κατά το διάστημα δήλωσης των μαθημάτων με γραπτό αίτημά του/της προς τη Γραμματεία. Τα μαθήματα αυτά συμπεριλαμβάνονται στο όριο δήλωσης μαθημάτων του εξαμήνου (δηλαδή, δεν δηλώνονται ως μαθήματα επιπλέον του αριθμού που επιτρέπεται να δηλώσει ο φοιτητής/η φοιτήτρια). **Σε περίπτωση αναβαθμολόγησης, ισχύει ο τελικός βαθμός.** Τα παραπάνω δεν ισχύουν για μαθήματα άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Κρήτης τα οποία ο φοιτητής/η φοιτήτρια έχει δηλώσει ως ελεύθερες επιλογές (ΕΕ).

Βαθμολόγηση Κατατακτηρίων

Η διαδικασία και η βαθμολόγηση των κατατακτηρίων εξετάσεων ακολουθεί τις διατάξεις της αριθμ. Φ1/192329/Β3/13.12.2013 (ΦΕΚ 3185/16.12.2013 Β΄) Υ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 131 του Νόμου 5224/2025 (ΦΕΚ Α 142/05.08.2025).

Άρθρο 8

Εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας

Κάθε φοιτητής/φοιτήτρια έχει τη δυνατότητα ανάλογα με τα ενδιαφέροντά του/της, να επιλέξει την επιστημονική περιοχή στην οποία θα εκπονήσει την πτυχιακή του/της εργασία. Η πτυχιακή εργασία πρέπει να εμπίπτει σε μία επιστημονική περιοχή από τους πέντε (5) Τομείς του Τμήματος, και εποπτεύεται από διδάσκοντα/διδάσκουσα που προσφέρει πτυχιακή εργασία στο αντίστοιχη περιοχή. Η εξέταση της Πτυχιακής γίνεται ή τον Ιούνιο ή τον Σεπτέμβριο του ακαδημαϊκού έτους κατά το οποίο δηλώθηκε. Σε περίπτωση που η Πτυχιακή Εργασία θεωρηθεί ανεπαρκής κατά την εξεταστική του Σεπτεμβρίου, ο φοιτητής/η φοιτήτρια υποχρεούται να δηλώσει 3 ΕΕ κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Όσοι φοιτητές/όσες φοιτήτριες δεν επιλέξουν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία, είναι απαραίτητο να δηλώσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε τρία (3) μαθήματα επιπλέον. Τα τρία αυτά μαθήματα είναι ελεύθερες επιλογές (ΕΕ) και δηλώνονται στο όγδοο (Η΄) ή μεταγενέστερο εξάμηνο σπουδών.

Άρθρο 9

Βαθμός Πτυχίου, Ανακήρυξη Πτυχιούχων

Ο Ο βαθμός Πτυχίου εξάγεται με προσέγγιση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων. Ο βαθμός προκύπτει από την πρόσθεση όλων των βαθμών των μαθημάτων και τη διαίρεσή τους με το πλήθος τους. Συνεπώς, ο μέσος όρος του αθροίσματος των βαθμών (57 ή 60) μαθημάτων [**Βαθμός πτυχίου = (Σ βαθμών (57 ή 60)) μαθημάτων / (57 ή 60)**].

Ο χαρακτηρισμός βαθμού του Πτυχίου των αποφοίτων του ΠΚ καθορίζεται ως εξής: α) από 5,00-6,49 «καλώς», β) από 6,50-8,49 «λίαν καλώς», και γ) από 8,50-10 «άριστα». Το ΠΤΔΕ υιοθετεί την κλίμακα χαρακτηρισμού του βαθμού Πτυχίου που καθορίζει το ΠΚ.

Τελειόφοιτος/τελειόφοιτη του ΠΚ ανακηρύσσεται πτυχιούχος όταν έχει συγκεντρώσει 240 ECTS κατανεμημένα σε 52 μαθήματα και πτυχιακή εργασία (στην περίπτωση που έχει εκπονήσει πτυχιακή εργασία) ή 55 μαθήματα (στην περίπτωση που δεν έχει εκπονήσει πτυχιακή εργασία), όπως αυτά ορίζονται στον Οδηγό Σπουδών σε χρονικό διάστημα τουλάχιστον 8 εξαμήνων.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να αντικαταστήσουν μαθήματα των κατηγοριών ΥΕ και ΕΕ με άλλα αντίστοιχης κατηγορίας μαθήματα στα οποία έχουν βαθμολογηθεί με υψηλότερο βαθμό, εφόσον πλεονάζουν όσων απαιτούνται για τη συμπλήρωσή των μαθημάτων του Πτυχίου τους, ώστε να έχουν το βέλτιστο μέσο όρο επίδοσης στο Πτυχίο τους. Τα μαθήματα που πλεονάζουν του απαιτούμενου αριθμού μαθημάτων για το Πτυχίο, εμφανίζονται στο Παράρτημα Διπλώματος.

Άρθρο 10

Βεβαιώσεις και Τίτλοι Σπουδών

Στους/στις αποφοίτους του ΠΤΔΕ χορηγούνται τα ακόλουθα πιστοποιητικά και τίτλοι σπουδών:

- α) Πτυχίο
- β) Αντίγραφο Πτυχίου
- γ) Πιστοποιητικό Αναλυτικής βαθμολογίας
- δ) Βεβαίωση ολοκλήρωσης σπουδών
- ε) Παράρτημα Διπλώματος

Επισημαίνεται ότι το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) εκδίδεται αυτομάτως για όλους τους/τις πτυχιούχους του ΠΤΔΕ και ακολουθεί το ευρωπαϊκό μοντέλο (the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES). Το Παράρτημα Διπλώματος εκδίδεται στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα και αποτελεί επεξηγηματικό έγγραφο που χορηγείται σε όλους τους/όλες τις αποφοίτους του ΠΤΔΕ μαζί με το Πτυχίο τους. Το Παράρτημα Διπλώματος δεν υποκαθιστά τον πρωτότυπο τίτλο σπουδών, αλλά επισυνάπτεται σε αυτόν, και συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση του πρωτότυπου τίτλου σπουδών, σε περίπτωση που χρησιμοποιηθεί σε χώρα διαφορετική από τη χώρα έκδοσής του. Παρέχεται δωρεάν στους/στις αποφοίτους και περιέχει πληροφορίες σχετικές με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών κάθε αποφοίτου.

Άρθρο 11

Λογοκλοπή

Το Τμήμα υιοθετεί τον Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Πανεπιστημίου Κρήτης και ιδιαίτερα τα άρθρα 4, 5 και 6 (βλ. Σύγκλητος 464η /15-07-2021).

B. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

B1. ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (ΣΠΑ)

1. Σκοπός, στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) του Πανεπιστημίου Κρήτης θεωρεί τη Σχολική Πρακτική Άσκηση (ΣΠΑ) αναπόσπαστο μέρος μιας ολοκληρωμένης εκπαίδευσης των μελλοντικών εκπαιδευτικών και δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη σωστή οργάνωσή της.

Βασικός σκοπός της ΣΠΑ είναι να φέρει τους ασκούμενους φοιτητές και τις ασκούμενες φοιτήτριες σε συστηματική επαφή με τη σχολική πραγματικότητα και να τους/τις βοηθήσει να ασκηθούν σταδιακά στην παρατήρηση, την οργάνωση, τη διεξαγωγή, καθώς και στον αναστοχασμό σχετικά με τη διαδικασία της διδασκαλίας-μάθησης.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της ΣΠΑ επιδιώκεται οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να:

- εξοικειωθούν με το σχολικό περιβάλλον και το έργο των εκπαιδευτικών, προσεγγίζοντάς το πλέον όχι από την οπτική του/της μαθητή/μαθήτριας, αλλά από τη θέση του/της μελλοντικού εκπαιδευτικού.
- αναπτύξουν δεξιότητες παρατήρησης, κατανόησης, ερμηνείας και κριτικής ανάλυσης της διδασκαλίας και των πραγματικών συνθηκών άσκησης του εκπαιδευτικού έργου.
- εισαχθούν σταδιακά στην άσκηση των βασικών πτυχών της μελλοντικής επαγγελματικής δραστηριότητάς τους, δηλαδή στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την ανάλυση-αξιολόγηση της μαθησιακής και διδακτικής διαδικασίας.
- καλλιεργήσουν συνείδηση της ευθύνης τους ως εκπαιδευτικών απέναντι στο παιδί και την κοινωνία.
- αναπτύξουν ερευνητική και κριτική στάση, επανεξετάζοντας το παραδοσιακό σχολικό πλαίσιο και συγκρίνοντας διαρκώς το «είναι» με το «δέον».
- διαμορφώσουν την επιστημονική και επαγγελματική τους ταυτότητα ως ειδικών στη διδασκαλία, τη μάθηση, την εκπαίδευση και την αγωγή, δηλαδή ως «αναστοχαζόμενων εκπαιδευτικών».

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της ΣΠΑ, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να:

- περιγράφουν και να ερμηνεύουν τη λειτουργία του σχολείου ως παιδαγωγικού, κοινωνικού και θεσμικού πλαισίου, αναγνωρίζοντας τους ρόλους και τις ευθύνες των εμπλεκόμενων φορέων,
- αξιοποιούν παιδαγωγικές και διδακτικές θεωρίες για την ανάλυση της σχολικής πράξης και τη λήψη τεκμηριωμένων διδακτικών αποφάσεων,
- σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν διδακτικές παρεμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά των μαθητών/μαθητριών, το αναλυτικό πρόγραμμα και το ευρύτερο σχολικό πλαίσιο,
- εφαρμόζουν δεξιότητες συστηματικής παρατήρησης, παιδαγωγικής τεκμηρίωσης και αναστοχασμού επί της διδακτικής τους πρακτικής,

- συνεργάζονται αποτελεσματικά με εκπαιδευτικούς, συμφοιτητές, συμφοιτήτριες και άλλα μέλη της σχολικής κοινότητας,
- αναπτύσσουν επαγγελματικές στάσεις που διέπονται από υπευθυνότητα, παιδαγωγική ευαισθησία, σεβασμό στη διαφορετικότητα και προσήλωση στις αρχές της εκπαιδευτικής δεοντολογίας,
- συγκροτούν σταδιακά μια συνεκτική επαγγελματική και επιστημονική ταυτότητα, βασισμένη στη διαρκή μάθηση, την αυτοαξιολόγηση και τον κριτικό αναστοχασμό.

2. Διάρθρωση και προϋποθέσεις συμμετοχής

Η ΣΠΑ είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές και όλες τις φοιτήτριες και οργανώνεται σε δύο διαδοχικά επίπεδα:

- Σχολική Πρακτική Άσκηση I (ΣΠΑ I): 7^ο εξάμηνο φοίτησης
- Σχολική Πρακτική Άσκηση II (ΣΠΑ II): 8^ο εξάμηνο φοίτησης

Σε κάθε επίπεδο αντιστοιχούν 6 πιστωτικές μονάδες (ECTS) που αναλογούν σε φόρτο εργασίας 150 ωρών (ανά επίπεδο). Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται κατά την έναρξη κάθε επιπέδου προκειμένου ένας φοιτητής ή μια φοιτήτρια να συμμετάσχει στην ΣΠΑ παρουσιάζονται στον Πίνακα 1. Δεν επιτρέπεται ούτε η παράλληλη υλοποίηση των δύο επιπέδων ΣΠΑ, ούτε η υλοποίηση της ΣΠΑ II, αν δεν έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς η ΣΠΑ I.

Πίνακας 1: Προϋποθέσεις συμμετοχής στη Σχολική Πρακτική Άσκηση

Επίπεδο	Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται κατά την έναρξη κάθε επιπέδου
ΣΠΑ I	<p>A. Επιτυχής παρακολούθηση τουλάχιστον 6 από τα 9 παρακάτω υποχρεωτικά μαθήματα:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στη Παιδαγωγική (Αο1Πο1) 2. Διγλωσσία και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας (Αο8Πο1) 3. Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Ψυχολογία (Βο3Πο1) 4. Μάθηση και Διδασκαλία του Γραπτού Λόγου (Βο3Π13) 5. Αναλυτικό Πρόγραμμα: Θεωρία και Πράξη (Γο1Πο1) 6. Θεωρία και Μεθοδολογία της Διδασκαλίας (Γο2Πο1) 7. Διδακτική του Γλωσσικού Μαθήματος (Δο1Πο6) 8. Μεθοδολογία της Διδασκαλίας των Μαθηματικών στο Δημοτικό Σχολείο (Εο1Πο7) 9. Διδακτική των Φυσικών Επιστημών (Εο2Πο6) <p>B. Επιτυχής παρακολούθηση τουλάχιστον 10 επιπλέον μαθημάτων (υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα) από οποιονδήποτε τομέα.</p>
ΣΠΑ II	Επιτυχής παρακολούθηση της ΣΠΑ I

3. Γενικό πλαίσιο υλοποίησης

Η ΣΠΑ πραγματοποιείται δυο φορές την εβδομάδα, με την παρουσία των φοιτητών και των φοιτητριών να είναι υποχρεωτική και τις δυο ημέρες. Κατά την έναρξη και τη λήξη κάθε επιπέδου πραγματοποιούνται δύο συναντήσεις που έχουν οργανωτικό και απολογιστικό χαρακτήρα. Στην πρώτη συνάντηση, που έχει οργανωτικό χαρακτήρα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής στη ΣΠΑ, χωρίζονται σε ομάδες των 30 περίπου ατόμων και κατανέμονται στα σχολεία άσκησης της πόλης του Ρεθύμνου. Κάθε ομάδα πραγματοποιεί ξεχωριστά μια συνάντηση με τον επόπτη/την επόπτρια, έτσι ώστε οι φοιτητές/φοιτήτριες να χωριστούν σε 10 περίπου μικρότερες ομάδες των δύο ή τριών ατόμων. Στην τελευταία συνάντηση, που έχει απολογιστικό χαρακτήρα, γίνονται επιμέρους συζητήσεις εντός των ομάδων, καθώς και γενική συζήτηση με την παρουσία των όλων των ομάδων. Οι συζητήσεις στοχεύουν στον αναστοχασμό και στην κατάθεση προτάσεων αναδιοργάνωσης και βελτίωσης των επιπέδων της ΣΠΑ.

Κατά τις ημέρες υλοποίησης της ΣΠΑ, οι ασκούμενοι φοιτητές και οι ασκούμενες φοιτήτριες συμμετέχουν σε διάφορες δραστηριότητες, τόσο σε χώρους των σχολείων που μετέχουν στη ΣΠΑ όσο και στους χώρους του Πανεπιστημίου. Αν και το περιεχόμενο των δραστηριοτήτων αυτών διαφοροποιείται και εξειδικεύεται σε κάθε επίπεδο, μπορούμε να διακρίνουμε έξι είδη:

1. **Παρατήρηση.** Η παρατήρηση επιτελείται μέσω ημιδομημένου πρωτοκόλλου και εστιάζει στη συστηματική καταγραφή πτυχών της σχολικής ζωής που αφορούν διαστάσεις όπως η αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού και μαθητών/μαθητριών, οι διδακτικές πρακτικές και τα είδη αξιολόγησης που υιοθετούν οι εκπαιδευτικοί, οι μορφές συμμετοχής μαθητών και μαθητριών κτλ.
2. **Μαθητεία (job shadowing).** Η μαθητεία αναφέρεται σε μια βραχυπρόθεσμη μορφή επαγγελματικής ανάπτυξης κατά τη διάρκεια της οποίας οι φοιτήτριες και οι φοιτητές παρακολουθούν εν ενεργεία εκπαιδευτικούς στο καθημερινό τους έργο. Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί κυρίως στη γνωριμία των φοιτητριών και των φοιτητών με διάφορες διδακτικές πρακτικές, την οργάνωση τάξης και εν γένει, τη σχολική κουλτούρα.
3. **Διδασκαλία.** Με τη διδασκαλία οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στο σχολικό πλαίσιο. Η διδασκαλία οργανώνεται συνήθως σε ομάδες των τριών ατόμων και υλοποιείται με συστηματική εναλλαγή ρόλων και γνωστικών αντικειμένων στην ίδια τάξη. Σε κάθε διδακτική ώρα, ένα άτομο από την ομάδα αναλαμβάνει τη διδασκαλία ενός συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου, ένα άλλο δρα ως «βοηθός» και υποστηρίζει τη διδακτική διαδικασία, ενώ ένας/μία αναλαμβάνει τον ρόλο του/της «παρατηρητή/παρατηρήτριας», με ευθύνη τη συστηματική καταγραφή της διδασκαλίας.
4. **Ολοήμερο.** Συμμετοχή των φοιτητών και των φοιτητριών στο ολόήμερο τμήμα των σχολείων που μετέχουν στην πρακτική άσκηση. Οι ασκούμενοι φοιτητές και οι ασκούμενες φοιτήτριες βοηθούν τους υπεύθυνους/τις υπεύθυνες εκπαιδευτικούς στην οργάνωση του ολόημερου τμήματος και υποστηρίζουν τους μαθητές και τις μαθήτριες στη μελέτη των μαθημάτων τους.
5. **Αναστοχαστικές συναντήσεις.** Στις συναντήσεις αυτές εξετάζονται συνήθως οι εμπειρίες των φοιτητών και των φοιτητριών στο σχολείο (π.χ. μετά από παρατήρηση, μαθητεία ή διδασκαλία). Σε κάθε συνάντηση, πραγματοποιείται συζήτηση και αναστοχασμός μεταξύ των μελών της ομάδας και του επόπτη/της επόπτριας. Τα κεντρικά θέματα που αναδύονται από τις συζητήσεις αυτές σταχυολογούνται και αξιοποιούνται σε επόμενες συναντήσεις της ομάδας ή της ολομέλειας.

6. **Διαλέξεις και εργαστήρια.** Η θεματολογία των διαλέξεων εστιάζει σε διάφορα θέματα όπως τη θεωρητική θεμελίωση της παρατήρησης και της μαθητείας, θέματα διδακτικής, τη διεπιστημονική προσέγγιση της διδασκαλίας, τυπικές και άτυπες μορφές διδασκαλίας κ.ά. Τα εργαστήρια και τα σεμινάρια έχουν εφαρμοσμένο προσανατολισμό και εστιάζουν κυρίως σε διαστάσεις της γενικής και της ειδικής διδακτικής.

4. Πλαίσιο υλοποίησης επιπέδων

4.1 Σχολική Πρακτική Άσκηση I

Την πρώτη ημέρα οι ασκούμενοι φοιτητές και οι ασκούμενες φοιτήτριες υλοποιούν τις δραστηριότητες της παρατήρησης και της μαθητείας σε σχολεία της πόλης του Ρεθύμνου που συμμετέχουν στην πρακτική άσκηση:

- Στην παρατήρηση (συνήθως εβδομάδες 2-7), οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασκούνται στην παρατήρηση και στη συστηματική καταγραφή της διδασκαλίας/μάθησης, με βάση κλείδες και πρωτόκολλα παρατήρησης που καλύπτουν συγκεκριμένες θεματικές.
- Στη μαθητεία (συνήθως εβδομάδες 8-13), οι φοιτητές και οι φοιτήτριες παρακολουθούν τον/την εκπαιδευτικό μιας τάξης καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας προκειμένου να έρθουν σε επαφή με την καθημερινότητα και την κουλτούρα του σχολείου, καθώς και ένα ευρύτερο σύνολο καθηκόντων, όπως είναι η πραγματοποίηση εφημεριών, η προετοιμασία σχολικών εορτών, η πραγματοποίηση ημερησίων εκδρομών ή η διαχείριση διοικητικών θεμάτων.

Τη δεύτερη ημέρα οι ασκούμενοι φοιτητές και οι ασκούμενες φοιτήτριες παρακολουθούν διαλέξεις στην ολομέλεια της ΣΠΑ ή συμμετέχουν ανά ομάδα σε εργαστήρια.

Ανάλογα με τις ανάγκες κάθε ομάδας, καθώς και τα θέματα που προκύπτουν κατά την παρατήρηση ή τη μαθητεία πραγματοποιούνται αναστοχαστικές συζητήσεις μεταξύ των μελών κάθε ομάδας και του επόπτη/της επόπτριας. Τα κεντρικά θέματα κάθε συζήτησης σταχυολογούνται από τον επόπτη ή την επόπτρια κάθε ομάδας και αξιοποιούνται σε επόμενες συναντήσεις της ομάδας ή της ολομέλειας. Οι αναστοχαστικές συναντήσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν είτε την πρώτη είτε τη δεύτερη ημέρα.

Πίνακας 2: Ενδεικτικό πρόγραμμα υλοποίησης ΣΠΑ I. Οι αναστοχαστικές συναντήσεις προγραμματίζονται ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

Εβδομάδα	1 ^η ημέρα	2 ^η ημέρα
1	Οργανωτική συνάντηση	Διάλεξη/Εργαστήριο 1
2	Παρακολούθηση 1	Διάλεξη/Εργαστήριο 2
3	Παρακολούθηση 2	Διάλεξη/Εργαστήριο 3
4	Παρακολούθηση 3	Διάλεξη/Εργαστήριο 4
5	Παρακολούθηση 4	Διάλεξη/Εργαστήριο 5
6	Παρακολούθηση 5	Διάλεξη/Εργαστήριο 6
7	Παρακολούθηση 6	Διάλεξη/Εργαστήριο 7
8	Μαθητεία 1	Διάλεξη/Εργαστήριο 8
9	Μαθητεία 2	Διάλεξη/Εργαστήριο 9

10	Μαθητεία 3	Διάλεξη/Εργαστήριο 10
11	Μαθητεία 4	Διάλεξη/Εργαστήριο 11
12	Μαθητεία 5	Διάλεξη/Εργαστήριο 12
13	Μαθητεία 6	Απολογιστική συνάντηση

4.2 Σχολική Πρακτική Άσκηση II

Την πρώτη ημέρα οι ασκούμενοι φοιτητές και οι ασκούμενες φοιτήτριες πραγματοποιούν παρατηρήσεις και διδασκαλίες σε σχολεία της πόλης του Ρεθύμνου που μετέχουν στην πρακτική άσκηση:

- Στη μαθητεία (συνήθως εβδομάδες 2-7), οι φοιτητές και οι φοιτήτριες παρακολουθούν τον/την εκπαιδευτικό μιας τάξης καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας.
- Στις διδασκαλίες (συνήθως εβδομάδες 8-13), οι ασκούμενοι και οι ασκούμενες διδάσκουν σε τριάδες από ένα γνωστικό αντικείμενο: λ.χ. σε ένα τμήμα ο φοιτητής/η φοιτήτρια Α θα διδάξει την πρώτη φορά Γλώσσα, ο φοιτητής/η φοιτήτρια Β θα παίξει τον ρόλο του «βοηθού» του/της, ενώ ο φοιτητής/η φοιτήτρια Γ θα παρατηρεί και θα καταγράφει τη διδασκαλία του/της Α. Την επομένη ώρα, ο/η Β θα αναλάβει τη διδασκαλία λ.χ. των Μαθηματικών, ο/η Γ θα κάνει τον/την «βοηθό», ενώ ο/η Α θα κάνει τον «παρατηρητή». Τέλος, την 5η ώρα λ.χ. ο/η Γ διδάσκει, ο/η Α κάνει τον «βοηθό» του/της, και ο/η Β καταγράφει τη διδασκαλία ως «παρατηρητής». Τις επόμενες εβδομάδες, οι ρόλοι εναλλάσσονται, έτσι ώστε και οι τρεις φοιτητές/φοιτήτριες να διδάξουν και τα τρία γνωστικά αντικείμενα στο συγκεκριμένο τμήμα.

Τη δεύτερη ημέρα οι ασκούμενοι και οι ασκούμενες παρακολουθούν διαλέξεις στην ολομέλεια της ΣΠΑ I ή συμμετέχουν ανά ομάδα σε εργαστήρια.

Ανάλογα με τις ανάγκες κάθε ομάδας, καθώς και τα θέματα που προκύπτουν κατά την παρατήρηση (π.χ. με βάση τα πρωτόκολλα) και τη διδασκαλία (π.χ. με βάση όσα έχουν καταγράψει οι «παρατηρητές»), πραγματοποιούνται αναστοχαστικές συζητήσεις μεταξύ των μελών κάθε ομάδας και του επόπτη/της επόπτριας. Τα κεντρικά θέματα κάθε συζήτησης σταχυολογούνται από τον επόπτη ή την επόπτρια κάθε ομάδας και αξιοποιούνται σε επόμενες συναντήσεις της ομάδας ή της ολομέλειας. Οι αναστοχαστικές συναντήσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν είτε την πρώτη είτε τη δεύτερη ημέρα.

Πίνακας 3: Ενδεικτικό πρόγραμμα υλοποίησης ΣΠΑ II. Οι αναστοχαστικές συναντήσεις προγραμματίζονται ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

Εβδομάδα	1 ^η ημέρα	2 ^η ημέρα
1	Οργανωτική συνάντηση	Διάλεξη/Εργαστήριο 1
2	Μαθητεία 1	Διάλεξη/Εργαστήριο 2
3	Μαθητεία 2	Διάλεξη/Εργαστήριο 3
4	Μαθητεία 3	Διάλεξη/Εργαστήριο 4
5	Μαθητεία 4	Διάλεξη/Εργαστήριο 5
6	Μαθητεία 5	Διάλεξη/Εργαστήριο 6

7	Μαθητεία 6	Διάλεξη/Εργαστήριο 7
8	Διδασκαλία 1	Διάλεξη/Εργαστήριο 8
9	Διδασκαλία 2	Διάλεξη/Εργαστήριο 9
10	Διδασκαλία 3	Διάλεξη/Εργαστήριο 10
11	Διδασκαλία 4	Διάλεξη/Εργαστήριο 11
12	Διδασκαλία 5	Διάλεξη/Εργαστήριο 12
13	Διδασκαλία 6	Απολογιστική συνάντηση

5. Υποχρεώσεις και καθήκοντα φοιτητών και φοιτητριών

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες συμμετέχουν υποχρεωτικά στο σύνολο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του προγράμματος της ΣΠΑ, είτε αυτές πραγματοποιούνται στο Τμήμα (π.χ. σεμινάρια, εργαστήρια, ασκήσεις, προετοιμασία με επόπτες και επόπτριες) είτε στο σχολείο (π.χ. παρακολουθήσεις, μαθητεία, ολόημερο, διδασκαλίες κτλ.), σύμφωνα με πρόγραμμα που κοινοποιείται στην αρχή του εξαμήνου. Για την ολοκλήρωση της ΣΠΑ απαιτείται η επιτυχής συμμετοχή στο σύνολο των δραστηριοτήτων και των τριών επιπέδων.

Κατά την παρουσία και δραστηριοποίησή τους στο σχολείο οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Σέβονται και ακολουθούν απαρεγκλίτως τους κανονισμούς λειτουργίας, ασφάλειας και υγιεινής του σχολείου, καθώς και κάθε άλλη ρύθμιση που ισχύει για το προσωπικό του σχολείου.
- Πραγματοποιούν την ΣΠΑ σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα που κοινοποιείται από τον/την υπεύθυνο εκπαιδευτικό.
- Κατά την παρακολούθηση διδασκαλιών φροντίζουν ώστε με την συμπεριφορά τους στην αίθουσα διδασκαλίας να μην διαταράσσεται η εκπαιδευτική διαδικασία. Καταγράφουν με διακριτικότητα τις παρατηρήσεις τους, δεν συνομιλούν με συμφοιτητές/συμφοιτήτριες τους, και δεν κάνουν σε καμία περίπτωση χρήση του κινητού τηλεφώνου.
- Σχεδιάζουν και προετοιμάζουν έγκαιρα τις διδασκαλίες τους.
- Φροντίζουν να βρίσκονται στο σχολείο έγκαιρα, τηρούν το διδακτικό ωράριο και δεν αποχωρούν νωρίτερα από τον προβλεπόμενο χρόνο.
- Χρησιμοποιούν τους χώρους και τον εξοπλισμό της τάξης και του σχολείου με την δέουσα προσοχή και με υπεύθυνο και ασφαλή τρόπο. Σέβονται την κινητή και ακίνητη περιουσία του σχολείου.
- Αξιοποιούν τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές τους γνώσεις και δεξιότητες για την προαγωγή της μάθησης και της ανάπτυξης των μαθητών/μαθητριών.
- Αναγνωρίζουν και σέβονται τις ατομικές διαφορές των μαθητών ως προς το φύλο, την φυλή, την εθνική και πολιτισμική καταγωγή, την θρησκεία, τις ειδικές ανάγκες και την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες συνεργάζονται αρμονικά με τους/τις εκπαιδευτικούς των τάξεων, με τον διευθυντή ή την διευθύντρια και το λοιπό προσωπικό του σχολείου και των άλλων δομών άσκησης. Φροντίζουν να διατηρούν άριστες σχέσεις μαζί τους και να

διαμορφώνονται όροι για καλή συνεργασία. Η καλή σχέση οικοδομείται στην βάση του αμοιβαίου σεβασμού και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Σε περίπτωση σοβαρής δυσκολίας κατά την συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό της τάξης, ο φοιτητής ή η φοιτήτρια ενημερώνει έγκαιρα τον συντονιστή καθηγητή ή τη συντονίστρια καθηγήτρια της ΣΠΑ και τον επόπτη ή την επόπτριά του.

Άλλη μια σημαντική υποχρέωση των φοιτητών/φοιτητριών αφορά την τήρηση εχεμύθειας - διαφύλαξη του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων. Οι φοιτητές/ φοιτήτριες είναι απαραίτητο να τηρούν την αρχή της εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας. Δεν κοινοποιούν ούτε αποκαλύπτουν σε οποιονδήποτε τρίτο πληροφορίες και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έρχονται εις γνώσιν τους και αφορούν τους/τις μαθητές/μαθήτριες (π.χ. μαθητικές επιδόσεις, ιδιαιτερότητες, συμπεριφορά και διαγωγή των μαθητών/μαθητριών κτλ.), τους γονείς ή κηδεμόνες των μαθητών/μαθητριών, τους εκπαιδευτικούς και το λοιπό προσωπικό του σχολείου. Η χρήση των πληροφοριών περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της ΣΠΑ. Η τήρηση της εχεμύθειας ισχύει και μετά την λήξη της πρακτικής άσκησης.

Η ηχογράφηση, βιντεογράφηση και φωτογράφηση στην τάξη και στον χώρο του σχολείου δεν επιτρέπονται.

Η συμμετοχή κάποιου φοιτητή ή κάποιας φοιτήτριας στη ΣΠΑ μπορεί να διακοπεί με απόφαση του Τμήματος, σε περιπτώσεις μη εκπλήρωσης των προβλεπόμενων υποχρεώσεων και διαπιστωμένης μη υπεύθυνης συμπεριφοράς στο σχολείο (π.χ. μη προσέλευση στο σχολείο χωρίς ενημέρωση του/της εκπαιδευτικού της τάξης ή του/της διευθυντή/διευθύντριας του σχολείου, μη τήρηση των κανονισμών του σχολείου, ανεπαρκής προετοιμασία για διδασκαλία). Στην περίπτωση αυτή ο φοιτητής/ φοιτήτρια επαναλαμβάνει το συγκεκριμένο επίπεδο ΣΠΑ το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Στο τέλος κάθε επιπέδου ΣΠΑ, κάθε ασκούμενος φοιτητής και κάθε ασκούμενη φοιτήτρια υποχρεούται να παραδώσει στον επόπτη/στην επόπτρια της ομάδας του/της εμπρόθεσμα έναν «Ατομικό Φάκελο Υλικού», στη μορφή που θα ζητηθεί, έντυπη ή ψηφιακή. Ο Φάκελος αυτός περιέχει:

1. το «Δελτίο Σχολικής Πρακτικής Άσκησης» συμπληρωμένο με τα εργαστήρια στα οποία συμμετείχε και τις διδασκαλίες που πραγματοποίησε,
2. φάκελο επίδοσης και εκπαιδευτικού υλικού σχολικής πρακτικής, ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει σχέδια οργάνωσης διαφορετικών διδασκαλιών που πραγματοποίησε στη διάρκεια της ΣΠΑ, με το υλικό που χρησιμοποίησε σε αυτές,
3. μία έκθεση εμπειριών από το τμήμα στο οποίο δίδαξε
4. μία έκθεση αυτοαξιολόγησης
5. προτάσεις του/της για την αναδιοργάνωση και βελτίωση κάθε επιπέδου της ΣΠΑ και
6. ό,τι άλλο υλικό κρίνει απαραίτητο ο/η επόπτης για την καλύτερη αξιολόγησή του/της.

Στις γραπτές εργασίες που περιλαμβάνονται στον εν λόγω φάκελο οι φοιτητές/ φοιτήτριες δηλώνουν πάντα τις πηγές από τις οποίες αντλούν πληροφορίες και υλικό, σεβόμενοι την πνευματική ιδιοκτησία. Η λογοκλοπή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα και συνεπάγεται κυρώσεις που συνδέονται με την αξιολόγηση του/της φοιτητή/φοιτήτριας.

6. Αξιολόγηση φοιτητών και φοιτητριών

Για την αξιολόγηση των ασκούμενων φοιτητών/φοιτητριών σε κάθε επίπεδο ΣΠΑ συνυπολογίζονται τα ακόλουθα κριτήρια:

1. η εν γένει συμπεριφορά τους κατά τη διάρκεια της ΣΠΑ
2. η καλή προετοιμασία τους για τις παρατηρήσεις και τις διδασκαλίες,
3. η ενεργητική συμμετοχή τους στα σεμινάρια, παρουσιάσεις και στις συζητήσεις,
4. ό,τι περιέχεται στον «Ατομικό Φάκελο Επίδοσης και Υλικού» που παρέδωσαν στον επόπτη/ στην επόπτρια μετά την ολοκλήρωση της ΣΠΑ και το αργότερο μέχρι την εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου του ακαδημαϊκού έτους κατά το οποίο υλοποίησαν την ΣΠΑ
5. η ανελλιπή παρακολούθηση της ΣΠΑ (απουσίες επιτρέπονται μόνο για πολύ σοβαρό λόγο).

Η βαθμολογική κλίμακα είναι η ίδια με αυτή που ισχύει για τα υπόλοιπα μαθήματα του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος: 0-10, με άριστα το 10 και ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το 5.

7. Εποπτεία, υποστήριξη και ανατροφοδότηση

Κατά την διάρκεια και των τριών επιπέδων της ΣΠΑ οι φοιτητές/φοιτήτριες εποπτεύονται, υποστηρίζονται, αξιολογούνται και ανατροφοδοτούνται από διδακτικό προσωπικό του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ, ΕΕΠ). Η εποπτεία των φοιτητών/ φοιτητριών ανατίθεται στο διδακτικό προσωπικό του τμήματος με απόφαση της Συνέλευσης. Κάθε επόπτης/επόπτρια αναλαμβάνει την εποπτεία μιας ομάδας φοιτητριών/φοιτητών (συνήθως 30 ατόμων).

Οι επόπτες/επόπτριες έχουν σύνθετο έργο. Καταρχήν παρέχουν υποστήριξη στους/ στις ασκούμενους/ασκούμενες φοιτητές/φοιτήτριες. Συγκεκριμένα, η υποστήριξη περιλαμβάνει:

- προσεκτική προετοιμασία των φοιτητών/φοιτητριών σε μικρές ομάδες (συνήθως 3μελείς) για τις διδασκαλίες τους ως προς το γνωστικό αντικείμενο, αλλά και ως προς τις παιδαγωγικές μεθόδους που θα αξιοποιηθούν,
- συνοδεία στις δομές άσκησης για βοήθεια στη διαχείριση του άγχους των φοιτητών/φοιτητριών,
- παρακολούθηση ορισμένων διδασκαλιών δειγματικά (όσων μπορούν να προλάβουν),
- ανατροφοδοτικές συναντήσεις στο τέλος των διδασκαλιών των φοιτητών/φοιτητριών στην ολομέλεια του τμήματος. Στις συναντήσεις αυτές υποστηρίζεται ο αναστοχασμός των φοιτητριών/φοιτητών, ενθαρρύνονται να τεκμηριώσουν τι πέτυχαν με τη διδασκαλία τους τη συγκεκριμένη μέρα και τι όχι, τι στόχους βάζουν για τις επόμενες διδασκαλίες τους, κτλ. Με τη συζήτηση των εμπειριών αυτών αναπτύσσεται ταυτόχρονα και η αναστοχαστική ικανότητα των φοιτητών/φοιτητριών γενικότερα.

8. Αξιολόγηση λειτουργίας της ΣΠΑ

Η ΣΠΑ αξιολογείται συστηματικά από τους συμμετέχοντες και τις συμμετέχουσες (φοιτητές και φοιτήτριες, επόπτες και επόπτριες, καθηγητές και καθηγήτριες, εκπαιδευτικούς των συνεργαζόμενων σχολείων) με σκοπό την διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς της.

Τα κριτήρια της αξιολόγησης καθορίζονται με βάση τους διατυπωμένους στόχους της ΣΠΑ και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, όπως αυτά προσδιορίζονται στα περιγράμματα των επιπέδων ΣΠΑ. Η διαδικασία και οι μέθοδοι αξιολόγησης καθορίζονται από την Επιτροπή ΣΠΑ. Τα αποτελέσματα μελετώνται από την Επιτροπή ΣΠΑ και αξιοποιούνται για την εισήγηση τροποποιήσεων ή αναθεωρήσεων του προγράμματος και του κανονισμού της ΣΠΑ στην Συνέλευση του Τμήματος.

Η αξιολόγηση της ΣΠΑ (I, II) από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες πραγματοποιείται όπως και σε κάθε άλλο μάθημα του ΠΠΣ του Τμήματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας του ΠΚ και τις οδηγίες της ΜΟΔΙΠ. Πέρα από την αξιολόγηση μέσω του κοινού εργαλείου (ερωτηματολογίου) της ΜΟΔΙΠ για το σύνολο των μαθημάτων, το πρόγραμμα ΣΠΑ κάθε επιπέδου αξιολογείται από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες πιο εξειδικευμένα (ως προς τη στοχοθεσία, το περιεχόμενο, τις δραστηριότητες, τον τρόπο οργάνωσης, το εκπαιδευτικό υλικό, κ.ά.) μέσω διαδικασιών που αναπτύσσονται σε δύο επίπεδα, ένα στην ομάδα των φοιτητών/φοιτητριών υπό την καθοδήγηση κάθε επόπτη/επόπτριας καθηγητή/καθηγήτριας και δεύτερο στην ολομέλεια της ΣΠΑ με την παρουσία όλων των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών. Συγκεκριμένα, στο τέλος κάθε επιπέδου ΣΠΑ, οι φοιτητές/φοιτήτριες καταρχήν συζητούν στην ομάδα τους την ποιότητα της ΣΠΑ και καταγράφουν τις κριτικές παρατηρήσεις τους για το πρόγραμμα στο οποίο συμμετείχαν, καθώς και τις προτάσεις τους για την βελτίωση ή και αναθεώρησή του. Στη συνέχεια, δύο εκπρόσωποι από κάθε ομάδα φοιτητών/φοιτητριών συμμετέχουν σε συνεδρίαση ολομέλειας της ΣΠΑ, όπου παρουσιάζουν τις διαπιστώσεις της ομάδας τους και συζητούν ενδεχόμενες λύσεις βελτίωσης.

Για την αξιολόγηση της ΣΠΑ από τα συνεργαζόμενα σχολεία πραγματοποιείται κάθε εξάμηνο μια συνάντηση της Επιτροπής ΣΠΑ του Τμήματος με τις/τους Διευθύντριες/ Διευθυντές και εκπροσώπους εκπαιδευτικών από τα συνεργαζόμενα σχολεία.

B2. ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (ΔΠΑ100)

1. Οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης

Η πρακτική άσκηση του τύπου αυτού ορίζεται ως επιλεγόμενο μάθημα με κωδικό **ΔΠΑ 100** και τίτλο «**Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση στην Υποστήριξη Ευάλωτων Ομάδων**». Συμβάλλει με τέσσερις (4) πιστωτικές μονάδες (ECTS) στη λήψη του πτυχίου.

Η ΔΠΑ έχει χρονική διάρκεια δύο (2) ημερολογιακούς μήνες σε φορέα (δημοτικό σχολείο ή δομή υποστήριξης).

Ώρες Πρακτικής Άσκησης ανά εβδομάδα και είδος απασχόλησης: Πλήρης απασχόληση (από 21 έως και 40 ώρες/εβδομάδα ανάλογα με το ωράριο του επόπτη στον φορέα)

Με την ολοκλήρωσή της, ο φοιτητής/η φοιτήτρια αξιολογείται και βαθμολογείται με βάση τα παραδοτέα που περιγράφονται παρακάτω.

Επιστημονικά Υπεύθυνη με τριετή θητεία: Βάσιου Αικατερίνη, Επίκουρη Καθηγήτρια.

Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης με τριετή θητεία: αποτελείται από τρία τακτικά μέλη (και ένα αναπληρωματικό μέλος), με πρόεδρο την Επιστημονικά Υπεύθυνη, ένα μέλος ΔΕΠ ως αντιπρόεδρο και ένα μέλος ΕΔΙΠ.

Επιτροπή Ενστάσεων με τριετή θητεία: είναι τριμελής (με ένα αναπληρωματικό μέλος), έχει διαφορετική συγκρότηση από την Επιστημονική Επιτροπή Επιλογής και αποτελείται από μέλη ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ ή ΕΕΠ ή ΕΤΕ.

Η Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση **δύναται να υλοποιείται δύο φορές τον χρόνο, στο χειμερινό ή/και στο εαρινό εξάμηνο**. Το μάθημα μπορεί να δηλωθεί μόνο μία φορά, ενώ ο φοιτητής/η φοιτήτρια μπορεί να υποβάλει εκ νέου αίτηση, εάν δεν επιλεγεί την πρώτη φορά.

2. Σκοποί και περιεχόμενο της Πρακτικής Άσκησης

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες πραγματοποιούν την Πρακτική Άσκηση σε δημοτικά σχολεία των νομών της Κρήτης, καθώς και σε ποικίλες δομές υποστήριξης (εξειδικευμένα κέντρα ή άλλους δημόσιους, ιδιωτικούς ή μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς/φορείς), προσφέροντας ψυχοπαιδαγωγική υποστήριξη και ενισχυτική διδασκαλία σε ευάλωτες ομάδες μαθητών, παιδιών και ενηλίκων, μέσα από εναλλακτικούς τρόπους πρόληψης και παρέμβασης.

Η άσκηση μπορεί να αφορά:

- (α) **το ευρύτερο πεδίο της Ειδικής Αγωγής** (παιδιά με υπερκινητικότητα, διασπαστικότητα, αναπτυξιακές/συναισθηματικές/συμπεριφορικές διαταραχές, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες κ.ο.κ.) και
- (β) **την ενίσχυση μαθητών με διαφορετικό γλωσσικό και πολιτισμικό υπόβαθρο** (λ.χ. παιδιά Ρομά, παιδιά μεταναστών και προσφύγων) που αντιμετωπίζουν δυσκολίες γλωσσικού/μαθησιακού τύπου ή ενσωμάτωσης στο σχολικό περιβάλλον, αλλά και ενηλίκων οι οποίοι ενδιαφέρονται να μάθουν την ελληνική γλώσσα (λ.χ. μετανάστες) ή να βελτιώσουν τις γλωσσικές δεξιότητές τους (έγκλειστοι σε σωφρονιστικά ιδρύματα).

Ανάλογα με το πεδίο άσκησης που θα επιλέξει ο φοιτητής/η φοιτήτρια, απαιτούνται και διαφορετικά μαθήματα ως προαπαιτούμενα για την εκδήλωση ενδιαφέροντος (βλ. παρακάτω Κριτήρια Επιλογής).

Η κατανομή των θέσεων ανά πεδίο εξαρτάται κάθε φορά από τον αριθμό των προσφερόμενων θέσεων αλλά, σε κάθε περίπτωση, το πεδίο (β) θα καλύπτει τουλάχιστον το ¼ των θέσεων άσκησης σε ετήσια βάση.

Η άσκηση πραγματοποιείται υπό την εποπτεία ειδικών παιδαγωγών ή άλλων επαγγελματιών (εκπαιδευτικών και μη) που εργάζονται στα σχολεία ή στις δομές άσκησης, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχής πραγματοποίηση του έργου.

Μέσα από τη συνεργασία με τους επαγγελματίες και την εποπτεία της Επιστημονικά Υπεύθυνης, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασκούνται σε δεξιότητες πέραν της παραδοσιακής διδασκαλίας, αποκτούν εμπειρία από μαθητές και μαθήτριες με διάφορων ειδών δυσκολίες και, εντέλει, εξοικειώνονται με νέες ψυχοπαιδαγωγικές δράσεις και στρατηγικές.

3. Κριτήρια επιλογής φοιτητών/τριών

Γίνονται δεκτοί/ές φοιτητές και φοιτήτριες από το 5^ο εξάμηνο σπουδών και άνω, με προτεραιότητα στους τεταρτοετείς και με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

(1) **Προαπαιτούμενο κριτήριο** για να κάνει ένας φοιτητής/μία φοιτήτρια αίτηση είναι να έχει παρακολουθήσει επιτυχώς τα ακόλουθα **τρία (3) μαθήματα** (είτε τον πρώτο συνδυασμό είτε τον δεύτερο):

(α) Δύο μαθήματα με κωδικό Β05 και ένα από τα εξής δύο:

Μαθησιακές δυσκολίες στην παραγωγή του γραπτού λόγου (Β03 Π08) ή Μάθηση και Διδασκαλία του γραπτού λόγου (Β03 Π13)

(β) Ένα μάθημα με κωδικό Β05, ένα από τα εξής δύο:

Μαθησιακές δυσκολίες στην παραγωγή του γραπτού λόγου (Β03 Π08) ή Μάθηση και Διδασκαλία του γραπτού λόγου (Β03 Π13)

και το σεμινάριο Α08 Σ02

(ο συνδυασμός αυτός αφορά όσους ενδιαφέρονται να διδάξουν τα ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα),

Μοριοδότηση: Ο αριθμός των μορίων σε αυτό το κριτήριο ισούται με το άθροισμα της βαθμολογίας τους στα τρία αυτά μαθήματα (λ.χ. 8,5 + 7,5 + 8 = 24)

(2) Επιπλέον, προσμετράται ως προσόν (εάν υπάρχει) η βεβαιωμένη εθελοντική προσφορά εργασίας σε συναφή πεδία ή φορείς.

Μοριοδότηση: 10 μόρια.

Συνοπτικά, ο αλγόριθμος που εφαρμόζεται για την επιλογή των φοιτητών είναι ο ακόλουθος:

M + Π

όπου:

α) **M** = Το άθροισμα της βαθμολογίας τους στα τρία μαθήματα, όπως αυτά ορίζονται στο παραπάνω προαπαιτούμενο κριτήριο 1.

β) **Π** = η μοριοδότηση όπως αυτή ορίζεται στο παραπάνω προαιρετικό κριτήριο 2.

Κατά συνέπεια, τα ελάχιστα μόρια που μπορεί να συγκεντρώσει κανείς είναι **15** (3 μαθήματα X 5/10) και τα περισσότερα **40** (3 x 10/10 + 10). Οι θέσεις κατανέμονται στους/στις φοιτητές/τριες με τα περισσότερα μόρια (και ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, μαθησιακές δυσκολίες ή ελληνικά ως Γ2).

Σε περίπτωση που δύο φοιτητές διεκδικούν μία θέση και έχουν το ίδιο σύνολο μορίων, επικρατεί:

- α) για την κατεύθυνση των μαθησιακών δυσκολιών όποιος έχει την υψηλότερη βαθμολογία στα μαθήματα με κωδικό Β05 και
- β) για την άλλη κατεύθυνση (ελληνικά ως Γ2) όποιος έχει την υψηλότερη βαθμολογία στο μάθημα με κωδικό Α08 Σ02.

Εάν εξακολουθεί να υπάρχει ισοβαθμία, προκρίνεται εκείνος/η που βρίσκεται στο τέταρτο έτος σπουδών έναντι του/της τριτοετούς φοιτητή/τριας.

Φοιτητές/τριες ΑΜΕΑ

Οι Φοιτητές/Φοιτήτριες που πάσχουν από σοβαρές παθήσεις, όπως αυτές αποτυπώνονται στον Νόμο 3557/23-09-2019/, συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης, καταλαμβάνοντας το 5% των προβλεπόμενων θέσεων του Τμήματος, κατ' αναλογία του προβλεπόμενου ποσοστού 5% για την Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση ατόμων που πάσχουν από σοβαρές παθήσεις (άρθρο 35, νόμος 3794/2009), υπό την προϋπόθεση ότι επιδεικνύουν αντίστοιχο Πιστοποιητικό Υγειονομικής Επιτροπής κατά την υποβολή της αίτησής τους στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, σύμφωνα με το εκάστοτε σύστημα πιστοποίησης αναπηρίας, το οποίο είναι σε ισχύ κατά το έτος υποβολής της αίτησης.

Σε περίπτωση που ο αριθμός των αιτήσεων είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των θέσεων που αντιστοιχούν στο ποσοστό 5%, η αξιολόγηση μεταξύ των υποψηφίων της ειδικής κατηγορίας πραγματοποιείται βάσει των κριτηρίων που ορίζει ο υφιστάμενος Κανονισμός του Τμήματος. Στην περίπτωση που ο αριθμός αιτήσεων ειδικής κατηγορίας είναι μικρότερος των προβλεπόμενων θέσεων, αυτές είναι δυνατόν να καλυφθούν από υποψηφίους/υποψήφιας της γενικής κατηγορίας και αντιστρόφως.

4. Διαδικασία υποβολής αιτήσεων

Μετά από δημοσίευση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για τη Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση, όσοι/ες φοιτητές/τριες ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν οφείλουν να καταθέσουν ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ αίτηση (βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Φοιτητικά/ΔΠΑ <https://ptde.edc.uoc.gr/el/foititika/dievrymeni-praktiki-askisi>) στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Γραμματείας (gramptde@edc.uoc.gr), με κοινοποίηση στην Επιστημονικά Υπεύθυνη (avasiou@uoc.gr). Οι φοιτητές/τριες που θα επιλεγούν στη Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση, σύμφωνα με τη διαδικασία επιλογής που περιγράφονται παρακάτω, στη συνέχεια θα δηλώσουν τη ΔΠΑ 100 ως μάθημα επιλογής. Η δήλωση του μαθήματος γίνεται ηλεκτρονικά, μέσω του συστήματος επιλογής των μαθημάτων του Τμήματος.

5. Διαδικασία Επιλογής και Επικύρωσης Αποτελεσμάτων

Αφού κατατεθούν οι αιτήσεις, εξετάζονται από τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής Επιλογής. Η Επιστημονική Επιτροπή Επιλογής συντάσσει σχετικό Πρακτικό, ενώ τα

προσωρινά αποτελέσματα της διαδικασίας επιλογής ανακοινώνονται με πίνακα, όπου αναφέρεται ο ΑΜ και η αναλυτική μοριοδότηση των φοιτητών/τριών, στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<https://ptde.edc.uoc.gr/el/foititika/dievrymeni-praktiki-askisi>) και στην ιστοσελίδα της ΔΟ.Δ.ΙΣΤΑ (στην ενότητα Ανακοινώσεις/Πρακτική Άσκηση

<https://career.uoc.gr/praktiki-askisi-2/>).

Οι φοιτητές/τριες δικαιούνται να προβούν σε ένσταση, εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την ανακοίνωση των προσωρινών αποτελεσμάτων. Οι ενστάσεις εξετάζονται από την Επιτροπή Ενστάσεων, η οποία συντάσσει Πρακτικό Ενστάσεων, και τα οριστικά αποτελέσματα ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα της ΔΟ.Δ.ΙΣΤΑ, αφού πρώτα επικυρωθούν από τη Συνέλευση του Τμήματος. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ενστάσεις, η Συνέλευση του Τμήματος επικυρώνει τα προσωρινά αποτελέσματα.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής, πραγματοποιείται ενημερωτική συνάντηση σε συνεργασία με το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης. Παράλληλα, η Επιστημονικά Υπεύθυνη προβαίνει σε τοποθέτηση των επιλεγέντων/επιλεγεισών φοιτητών/τριών στις δομές όπου θα υλοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση.

6. Παραδοτέα Πρακτικής Άσκησης

Οι ασκούμενοι/ες φοιτητές/τριες έχουν **υποχρέωση να καταθέσουν τα ακόλουθα παραδοτέα μετά τη λήξη της Πρακτικής:**

1. Έκθεση αξιολόγησης του φοιτητή/της φοιτήτριας από τον/την υπεύθυνο/η του φορέα στον οποίο πραγματοποιήθηκε η Πρακτική Άσκηση (1-2 σελίδες).
2. Ημερολόγιο ημερήσιων/εβδομαδιαίων παρουσιών.
3. Μία γραπτή εργασία, με βάση τις προδιαγραφές που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης.

Η Επιστημονικά Υπεύθυνη καταθέτει στο τέλος της Πρακτικής Άσκησης την αξιολόγηση των ασκούμενων φοιτητών/τριών, με βάση συγκεκριμένα έντυπα που διατίθενται από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Ιδρύματος.

Όλα τα έντυπα είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΠΤΔΕ (Φοιτητικά/ΔΠΑ-<https://ptde.edc.uoc.gr/el/foititika/dievrymeni-praktiki-askisi>) και στην ιστοσελίδα της ΔΟ.ΔΙ.ΣΤΑ (Ανακοινώσεις/Πρακτική Άσκηση - <https://career.uoc.gr/praktiki-askisi-2/>)

Γ. Κανονισμός Κινητικότητας

Γ1. Κανονισμός Κινητικότητας Φοιτητών/Φοιτητριών

1. Γενικό Πλαίσιο Συμμετοχής του ΠΤΔΕ στο Erasmus+

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) του Πανεπιστημίου Κρήτης συμμετέχει ενεργά στο πρόγραμμα Erasmus+, προσφέροντας στους φοιτητές και τις φοιτήτριες όλων των κύκλων σπουδών –προπτυχιακού, μεταπτυχιακού και διδακτορικού– τη δυνατότητα μετακίνησης στο εξωτερικό για σπουδές ή για πρακτική άσκηση, αλλά και σε μέλη του προσωπικού τη δυνατότητα μετακίνησης για διδασκαλία ή/και επιμόρφωση.

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διεθνούς ακαδημαϊκής στρατηγικής του Τμήματος, καθώς συμβάλλει στη διεύρυνση των μαθησιακών εμπειριών, στην καλλιέργεια διαπολιτισμικών δεξιοτήτων, στην ανάπτυξη επαγγελματικών προσόντων και στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας.

Οι μετακινήσεις πραγματοποιούνται με βάση τις ισχύουσες διμερείς συμφωνίες του Τμήματος με Ιδρύματα του εξωτερικού, οι οποίες επικαιροποιούνται και δημοσιεύονται στον ιστότοπο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης και στον ιστότοπο του ΠΤΔΕ. Η διαδικασία ένταξης στο πρόγραμμα, η χορήγηση χρηματοδότησης και η διοικητική υποστήριξη για όλες τις μορφές κινητικότητας πραγματοποιούνται από τις κεντρικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου, σε συνεργασία με τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια Erasmus+ του ΠΤΔΕ.

2. Μετακίνηση εξερχόμενων Φοιτητών/Φοιτητριών για Σπουδές στο πλαίσιο του Erasmus+

2.1 Διαδικασία Υποβολής Αίτησης

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές/ενδιαφερόμενες φοιτήτριες οφείλουν να ενημερώνονται εγκαίρως από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων για τις προκηρύξεις κινητικότητας, τις προθεσμίες, τα δικαιολογητικά και τις οδηγίες που διέπουν τη διαδικασία συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus+. Η αίτηση υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στην οποία περιλαμβάνονται η αναλυτική βαθμολογία, τα απαραίτητα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας και κάθε άλλο στοιχείο που καθορίζεται από τις οδηγίες του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων.

Οι αιτήσεις κατά κανόνα υποβάλλονται κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος από εκείνο κατά το οποίο οι φοιτητές/φοιτήτριες επιθυμούν να μετακινηθούν. Κατ' εξαίρεση, ενδέχεται να ανακοινώνονται συμπληρωματικές προκηρύξεις που να αφορούν στο εκάστοτε τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι αιτήσεις προωθούνται Συντονιστή/τη Συντονίστρια Erasmus+ του ΠΤΔΕ, που ελέγχει την πληρότητά τους και την τήρηση των βασικών προϋποθέσεων συμμετοχής. Οι φοιτητές/φοιτήτριες που πληρούν τα κριτήρια κατατάσσονται σύμφωνα με το σύστημα αξιολόγησης του ΠΤΔΕ, όπως περιγράφεται παρακάτω.

2.2 Γενικά Κριτήρια για Κινητικότητα για Σπουδές

Οι γενικοί όροι συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus+ για Σπουδές σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης είναι αναρτημένοι στον ιστότοπο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων.

Για τις μετακινήσεις Erasmus με σκοπό τις σπουδές, το ΠΤΔΕ υιοθετεί σειρά γενικών κριτηρίων. Προτεραιότητα δίνεται κατά σειρά στους υποψήφιους διδάκτορες, στους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τέλος στους προπτυχιακούς φοιτητές.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες του ΠΤΔΕ προηγούνται στην κατάταξη έναντι φοιτητών/φοιτητριών άλλων Τμημάτων· οι τελευταίοι μπορούν να μετακινηθούν μέσω των συμφωνιών του ΠΤΔΕ, μόνον εφόσον παραμένει διαθέσιμο χρηματοδοτούμενο υπόλοιπο, και η σειρά κατάταξής τους καθορίζεται από τα κριτήρια του δικού τους Τμήματος.

Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η αποδεδειγμένη γνώση της γλώσσας διδασκαλίας του Ιδρύματος υποδοχής στο επίπεδο που απαιτεί η αντίστοιχη συμφωνία.

Προτεραιότητα δίνεται επίσης σε όσους/όσες δεν έχουν μετακινηθεί ξανά με το πρόγραμμα. Φοιτητές των οποίων προηγούμενες εγκεκριμένες αιτήσεις δεν υλοποιήθηκαν, δεν γίνονται δεκτοί για νέα συμμετοχή, με εξαίρεση περιπτώσεις αποδεδειγμένα σοβαρών περιστατικών.

2.3 Κριτήρια Κατάταξης

1. Οι υποψήφιοι προπτυχιακοί φοιτητές/υποψήφιες προπτυχιακές φοιτήτριες μπορούν να μετακινηθούν, αφού έχουν ολοκληρώσει τη φοίτηση στο τρίτο εξάμηνο σπουδών, και θα πρέπει να μην υπερβαίνουν τα έξι έτη σπουδών. Οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές/υποψήφιες μεταπτυχιακές φοιτήτριες θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει το πρώτο εξάμηνο σπουδών τους, και να μην υπερβαίνουν τα τρία έτη σπουδών.
2. Ο φοιτητής/η φοιτήτρια πρέπει να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε δεκαοκτώ (18) τουλάχιστον μαθήματα. Τα υποχρεωτικά μαθήματα, η σχολική πρακτική άσκηση, καθώς και η πτυχιακή εργασία εκπονούνται και εξετάζονται μόνο στο Ίδρυμα Προέλευσης, και δεν δηλώνονται στο Ίδρυμα υποδοχής.
3. Σχετικά με τις ισοβαθμίες προπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών προηγούνται φοιτητές/φοιτήτριες μεγαλύτερων εξαμήνων, εφόσον πληρούν τα υπόλοιπα κριτήρια.
4. Σε περίπτωση ισοβαθμίας φοιτητών/φοιτητριών ίδιων εξαμήνων, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος στα μαθήματα, ο οποίος δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 7.
5. Τα παραπάνω κριτήρια ισχύουν με την σειρά με την οποία διατυπώνονται.

2.4 Μοριοδότηση Υποψηφίων για Σπουδές

Εφόσον οι υποψήφιοι/οι υποψήφιες πληρούν τις παραπάνω βασικές προϋποθέσεις, αξιολογούνται και μοριοδοτούνται σύμφωνα με τα παρακάτω κριτήρια ανά επίπεδο σπουδών:

Προπτυχιακοί Φοιτητές

- Αριθμός περατωθέντων μαθημάτων μέχρι τη στιγμή της αίτησης στη Γραμματεία για χορήγηση αναλυτικής βαθμολογίας [2 μόρια ανά μάθημα]
- Μέσος όρος βαθμολογίας (θα ζητηθεί από τη Γραμματεία) [x 10 μόρια]
- Πτυχίο Αγγλικής ή άλλης ξένης γλώσσας επιπέδου C1 [2 μόρια]
- Πτυχίο Αγγλικής ή άλλης ξένης γλώσσας επιπέδου C2 [4 μόρια]

Μεταπτυχιακοί Φοιτητές

- Ο βαθμός 1ου πτυχίου [x10 μόρια]
- Αριθμός περατωθέντων μαθημάτων μέχρι τη στιγμή της αίτησης στη Γραμματεία για χορήγηση αναλυτικής βαθμολογίας [5 μόρια ανά μάθημα]
- Μέσος όρος βαθμολογίας (θα ζητηθεί από τη Γραμματεία) [x 5 μόρια]
- Πτυχίο Αγγλικής ή άλλης ξένης γλώσσας επιπέδου C1 [2 μόρια]
- Πτυχίο Αγγλικής ή άλλης ξένης γλώσσας επιπέδου C2 [4 μόρια]

Υποψήφιοι Διδάκτορες

- Ο βαθμός του 1ου πτυχίου [x10 μόρια]
- Ο βαθμός του τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών [x15 μόρια]
- Πτυχίο Αγγλικής ή άλλης ξένης γλώσσας επιπέδου C1 [2 μόρια]
- Πτυχίο Αγγλικής ή άλλης ξένης γλώσσας επιπέδου C2 [4 μόρια]

Υπεύθυνος/υπεύθυνη για την επιλογή και κατάταξη είναι ο Συντονιστής/η Συντονίστρια Erasmus+ του Τμήματος. Τα αποτελέσματα της επιλογής και η ακριβής μοριοδότηση αναρτώνται στον ιστότοπο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων.

2.5 Διαδικασίες μετά την επιλογή

Μετά την επιλογή, όλοι οι υποψήφιοι/όλες οι υποψήφιες συμμετέχουν σε σύντομη συνέντευξη συμβουλευτικού χαρακτήρα με τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια Erasmus του ΠΤΔΕ, με στόχο την καλύτερη προετοιμασία του Συμφωνητικού Σπουδών (Learning Agreement), στο οποίο αναγράφονται τα μαθήματα του Ιδρύματος υποδοχής και η αντιστοιχισή τους με μαθήματα του ΠΤΔΕ.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν να βρουν εγκαίρως το Πρόγραμμα Σπουδών του πανεπιστημίου υποδοχής (με τη βοήθεια του γραφείου Διεθνών Σχέσεων) και σε συνεργασία με τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια Erasmus του ΠΤΔΕ να επιλέξουν τα μαθήματα που επιθυμούν να παρακολουθήσουν εκεί.

Οι εξερχόμενοι φοιτητές/εξερχόμενες φοιτήτριες οφείλουν να αποδείξουν τη συνάφεια των μαθημάτων που προτείνουν με αναφορά στους αντίστοιχους οδηγούς σπουδών των Ιδρυμάτων του εξωτερικού. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει οδηγός σπουδών στο Πανεπιστήμιο του εξωτερικού, οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν να εξασφαλίσουν αναλυτικά περιγράμματα των μαθημάτων.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή Σπουδών αποφαινεται, μετά από εισήγηση διμελούς επιτροπής, που αποτελείται από τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια Erasmus του ΠΤΔΕ και ένα μέλος της Επιτροπής Σπουδών, ποια από τα μαθήματα που επιθυμεί να παρακολουθήσει ο φοιτητής/η φοιτήτρια στο πανεπιστήμιο υποδοχής αντιστοιχούν με μαθήματα του προγράμματος σπουδών του ΠΤΔΕ και άρα μπορούν να αναγνωριστούν μετά από επιτυχή παρακολούθησή τους.

Στόχος του Προγράμματος Erasmus+ για σπουδές δεν είναι η αντιστοιχισή μαθημάτων ένα-προς-ένα, αλλά η αναγνώριση και μεταφορά του γενικού φόρτου εργασίας του φοιτητή/της φοιτήτριας. Είναι δυνατόν να αντιστοιχηθούν περισσότερα μαθήματα του εξωτερικού με ένα μάθημα του Ιδρύματος προέλευσης (ή και το αντίστροφο), υπό την προϋπόθεση ότι τα προς αντιστοιχισή μαθήματα έχουν ανάλογο φόρτο εργασίας (κατά προσέγγιση ισάριθμα ECTS) και καλύπτουν το ίδιο μαθησιακό περιεχόμενο.

Τα μαθήματα που είναι διαφορετικά από τα μαθήματα του ΠΤΔΕ θα αναγνωρίζονται ως ελεύθερες επιλογές.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής στο εξωτερικό επιτρέπεται η τροποποίηση του Συμφωνητικού Σπουδών, υπό την προϋπόθεση της εκ νέου έγκρισης της αντιστοίχισης από την Επιτροπή Σπουδών του ΠΤΔΕ.

Οι μετακινούμενοι φοιτητές/μετακινούμενες φοιτήτριες, κατά το εξάμηνο που φοιτούν σε Ίδρυμα του εξωτερικού δεν μπορούν να δηλώνουν μαθήματα ή να συμμετέχουν σε εξετάσεις στο Ίδρυμα προέλευσης. Εξαιρέση αποτελούν μαθήματα για τα οποία προβλέπεται η απόσταση εκπαίδευση των φοιτητών/φοιτητριών.

Με την ολοκλήρωση της κινητικότητας, το Ίδρυμα υποδοχής χορηγεί στους φοιτητές/στις φοιτήτριες και στο Τμήμα αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας (Transcript of Records), στο οποίο βεβαιώνεται η ολοκλήρωση των μαθημάτων που είχαν συμφωνηθεί, και αναγράφονται η βαθμολογία τους καθώς και οι πιστωτικές μονάδες ECTS.

Με την επιστροφή τους, οι φοιτητές/φοιτήτριες προσκομίζουν το Transcript of Records, το οποίο, εφόσον απαιτείται, μετατρέπεται σε δεκαβάθμια κλίμακα, και εκδίδεται το Πιστοποιητικό Απόδοσης και Αναγνώρισης Σπουδών. Για να είναι επιτυχής η συμμετοχή των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών θα πρέπει με την ολοκλήρωση της περιόδου μετακίνησης να έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο 50% τουλάχιστον των δηλωθέντων ECTS για την περίοδο μετακίνησης τους (τουλάχιστον 15 ECTS για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο, και 30 ECTS για ένα ακαδημαϊκό έτος). Στην περίπτωση των υποψηφίων διδασκόντων, υποβάλλεται έκθεση του επιβλέποντα/της επιβλέπουσας την οποία συνυπογράφει και ο Συντονιστής/η Συντονίστρια Erasmus. Σε αντίθετη περίπτωση, δε θα γίνεται δεκτό τυχόν αίτημά τους, για επόμενη μετακίνηση με το εν λόγω πρόγραμμα. Περιπτώσεις στις οποίες φοιτητές/φοιτήτριες δεν ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα σπουδών τους για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους (π.χ. ασθένεια) εξετάζονται χωριστά.

3. Μετακίνηση εξερχόμενων Φοιτητών/φοιτητριών για Πρακτική Άσκηση στο πλαίσιο του Erasmus+

3.1 Διαδικασία Υποβολής Αίτησης

Οι φοιτητές/φοιτήτριες του ΠΤΔΕ έχουν τη δυνατότητα να μετακινηθούν μέσω του προγράμματος Erasmus+ και να εκπονήσουν πρακτική άσκηση σε Ιδρύματα του εξωτερικού που συνεργάζονται με το Τμήμα ή σε άλλους Φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς, που δραστηριοποιούνται στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης ή της νεολαίας. Οι φοιτητές/φοιτήτριες πριν από τη μετακίνησή τους αναζητούν εργασιακό φορέα είτε από τη λίστα με τους προτεινόμενους φορείς που βρίσκεται αναρτημένη στον ιστότοπο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων του ΠΚ είτε αυτόβουλα.

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές/ενδιαφερόμενες φοιτήτριες οφείλουν να ενημερώνονται εγκαίρως από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων για τις προκηρύξεις κινητικότητας, τις προθεσμίες, τα δικαιολογητικά και τις οδηγίες που διέπουν τη διαδικασία συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus+. Η αίτηση υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στην οποία περιλαμβάνονται η αναλυτική βαθμολογία, τα απαραίτητα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας και κάθε άλλο στοιχείο που καθορίζεται από τις οδηγίες του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων.

Οι αιτήσεις κατά κανόνα υποβάλλονται κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος από εκείνο κατά το οποίο οι φοιτητές/φοιτήτριες επιθυμούν να μετακινηθούν. Κατ' εξαίρεση, ενδέχεται να ανακοινώνονται συμπληρωματικές προκηρύξεις που να αφορούν το εκάστοτε τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι αιτήσεις προωθούνται στον Συντονιστή/στη Συντονίστρια Erasmus+ του ΠΤΔΕ, που ελέγχει την πληρότητά τους και την τήρηση των βασικών προϋποθέσεων συμμετοχής. Οι φοιτητές/φοιτήτριες που πληρούν τα κριτήρια κατατάσσονται σύμφωνα με το σύστημα αξιολόγησης του ΠΤΔΕ, όπως περιγράφεται παρακάτω.

3.2 Γενικά Κριτήρια για Πρακτική Άσκηση

Οι γενικοί όροι συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus+ για Πρακτική Άσκηση σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης είναι αναρτημένοι στον ιστότοπο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων.

Για τις μετακινήσεις Erasmus με σκοπό την εκπόνηση Πρακτικής Άσκησης, το ΠΤΔΕ υιοθετεί σειρά γενικών κριτηρίων.

Προτεραιότητα δίνεται κατά σειρά στους υποψήφιους διδάκτορες/στις υποψήφιες διδακτόρισσες στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/στις μεταπτυχιακές φοιτήτριες και τέλος στους προπτυχιακούς φοιτητές/στις προπτυχιακές φοιτήτριες.

Οι προπτυχιακοί φοιτητές/προπτυχιακές φοιτήτριες μπορούν να μετακινηθούν για πρακτική άσκηση, μόνο αφού έχουν ανακηρυχθεί απόφοιτοι από τη Γραμματεία του Τμήματος.

Γνώση ξένης γλώσσας της χώρας υποδοχής ή του φορέα εργασίας σε αποδεδειγμένο επίπεδο B2 (με πιστοποίηση) θεωρείται προσόν.

3.3 Κριτήρια Κατάταξης και Μοριοδότηση για Πρακτική Άσκηση

1. Για φοιτητές/φοιτήτριες του ίδιου επιπέδου (κύκλου σπουδών) προτεραιοποιούνται κατά σειρά α) η επίδοση στις σπουδές και β) το υψηλότερο επίπεδο γνώσης της ξένης γλώσσας, σύμφωνα με τα ορισθέντα στο CEFR.
2. Κριτήρια κατάταξης για την επίδοση στις σπουδές αποτελούν: α) για το προπτυχιακό επίπεδο, ο μέσος όρος αναλυτικής βαθμολογίας (προσκομίζεται από τη Γραμματεία του Τμήματος) και ο αριθμός ECTS, όταν κατατίθεται η αίτηση μετακίνησης, β) για το μεταπτυχιακό επίπεδο Α' κύκλου, τα ίδια κριτήρια με την προηγούμενη περίπτωση και γ) για τους υποψήφιους διδάκτορες/υποψήφιες διδακτόρισσες, η πρόδός τους/της, όπως αυτή τεκμηριώνεται από τις ετήσιες εκθέσεις προόδου και την εισήγηση του επόπτη/της επόπτριας.

Τα παραπάνω κριτήρια ισχύουν με τη σειρά με την οποία διατυπώνονται.

Η μοριοδότηση για την πρακτική άσκηση ταυτίζεται με εκείνη των σπουδών ανά επίπεδο σπουδών (όπως περιγράφεται στην προηγούμενη ενότητα).

3.4 Διαδικασίες Πριν, Κατά και Μετά τη Μετακίνηση για Πρακτική Άσκηση

Μετά την επιλογή, οι φοιτητές/φοιτήτριες υποβάλλουν επιστολή αποδοχής από τον φορέα υποδοχής, στην οποία καθορίζονται το ωράριο απασχόλησης, τα καθήκοντα και η διάρκεια της τοποθέτησης.

Επίσης θα πρέπει να συμμετέχουν σε συνέντευξη με τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια Erasmus του ΠΤΔΕ με συμβουλευτικό χαρακτήρα. Στη συνέντευξη ο φοιτητής/φοιτήτρια πρέπει να καταθέσει γραπτές πληροφορίες για τον φορέα υποδοχής (π.χ. εκτύπωση από τη σχετική

ιστοσελίδα), ώστε να γνωρίζει το Τμήμα και ο Συντονιστής/η Συντονίστρια Erasmus που υπογράφει τη μετακίνηση, την υπόσταση του φορέα υποδοχής, το προσωπικό που διαθέτει, τη διεύθυνσή του, κ.λπ.

Στη συνέχεια, οι φοιτητές/φοιτήτριες υποβάλλουν το Συμφωνητικό Πρακτικής Άσκησης (Learning Agreement for Traineeships), στο οποίο περιγράφονται τα καθήκοντα, η επίβλεψη, το ωράριο και η αναγνώριση των ECTS. Το συμφωνητικό εγκρίνεται και συνυπογράφεται από τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια Erasmus του ΠΤΔΕ.

Φοιτητής/φοιτήτρια που υπογράφει συμφωνία για πρακτική άσκηση εκτός Πανεπιστημίου Κρήτης δεν μπορεί ταυτόχρονα να εγγράφεται για παρακολούθηση μαθημάτων που διδάσκονται στο Πανεπιστήμιο Κρήτης κατά το χρονικό διάστημα της απουσίας του/της. Εξαίρεση αποτελούν μαθήματα για τα οποία προβλέπεται η από απόσταση εκπαίδευση των φοιτητών/φοιτητριών.

Με την ολοκλήρωση της πρακτικής προσκομίζεται επικαιροποιημένη αξιολόγηση από τον φορέα υποδοχής και, εφόσον ο φοιτητής/η φοιτήτρια ανταποκρίθηκε ικανοποιητικά, εκδίδεται το Πιστοποιητικό Απόδοσης και Αναγνώρισης Πρακτικής Άσκησης.

4. Μετακίνηση εισερχόμενων Φοιτητών/φοιτητριών για Σπουδές στο πλαίσιο του Erasmus+

Το ΠΤΔΕ δέχεται φοιτητές/φοιτήτριες από ομοταγή τμήματα Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων του εξωτερικού με βάση τις διμερείς συμφωνίες Erasmus+ που έχει συνάψει με τα τμήματα αυτά.

Υπεύθυνος/υπεύθυνη για την υπογραφή του Συμφωνητικού Σπουδών (Learning Agreement) ή τις τυχόν τροποποιήσεις του κατά τη διάρκεια της φοίτησης είναι ο Συντονιστής/η Συντονίστρια Erasmus του ΠΤΔΕ.

Οι εισερχόμενοι φοιτητές/εισερχόμενες φοιτήτριες εγγράφονται ως φοιτητές/φοιτήτριες του ΠΤΔΕ και έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον καταστατικό χάρτη του προγράμματος Erasmus+ και από την Τριμερή Συμφωνία Μάθησης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

Για την παρακολούθηση των μαθημάτων που δεν διδάσκονται στην αγγλική γλώσσα, οι εισερχόμενοι φοιτητές/εισερχόμενες φοιτήτριες που δεν γνωρίζουν την ελληνική οφείλουν να επικοινωνήσουν με τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα κάθε μαθήματος, προκειμένου να συζητήσουν τον τρόπο μελέτης και αξιολόγησής τους στο μάθημα.

Το ΠΤΔΕ δέχεται φοιτητές/φοιτήτριες από ομοταγή Ιδρύματα του εξωτερικού για Πρακτική Άσκηση. Οι φοιτητές/φοιτήτριες είναι υποχρεωμένοι/υποχρεωμένες να προσκομίσουν επιστολή αποδοχής από μέλος ΔΕΠ του ΠΤΔΕ που θα αναλάβει την εποπτεία της Πρακτικής τους Άσκησης.

5. Πρόγραμμα Εσωτερικής Κινητικότητας Φοιτητών/Φοιτητριών

Το Πρόγραμμα Εσωτερικής Κινητικότητας δίνει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες του ΠΤΔΕ τη δυνατότητα να φοιτήσουν για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο σε πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου σε άλλο Α.Ε.Ι. της χώρας. Στόχος είναι η διεύρυνση των γνωστικών οριζόντων, η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και η ενίσχυση της διεπιστημονικότητας των σπουδών τους. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε όλα τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι. που

δέχονται φοιτητές/φοιτήτριες μέσω πανελλαδικών εξετάσεων, με εξαίρεση μόνο τα ξενόγλωσσα προγράμματα.

Το ΠΤΔΕ έχει καταταχθεί στην κατηγορία των προγραμμάτων που είναι ανοικτά σε όλους τους φοιτητές/τις φοιτήτριες ανεξαρτήτως επιστημονικού πεδίου, γεγονός που επιτρέπει τη μετακίνηση φοιτητών/φοιτητριών από οποιοδήποτε γνωστικό αντικείμενο, υπό τις γενικές προϋποθέσεις του προγράμματος.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος μπορούν να συμμετάσχουν στην εσωτερική κινητικότητα, εφόσον έχουν ολοκληρώσει το πρώτο εξάμηνο σπουδών, τους απομένουν τουλάχιστον τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος, δεν έχουν υπερβεί την ελάχιστη διάρκεια φοίτησης, δεν έχουν λάβει μέρος ξανά στο πρόγραμμα και δεν βρίσκονται σε καθεστώς μερικής φοίτησης κατά το εξάμηνο μετακίνησης. Η προηγούμενη συμμετοχή σε άλλα προγράμματα κινητικότητας, όπως Erasmus, δεν αποκλείει τη συμμετοχή.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Υπουργείου Παιδείας δύο φορές τον χρόνο: τον Μάιο για μετακίνηση στο χειμερινό εξάμηνο και τον Νοέμβριο για το εαρινό. Κάθε φοιτητής/φοιτήτρια έχει τη δυνατότητα να επιλέξει ένα Α.Ε.Ι. και έως τρία προγράμματα σπουδών, κατά σειρά προτίμησης.

Στην αίτηση υποβάλλονται η ακαδημαϊκή ταυτότητα, η βεβαίωση σπουδών, σύντομο βιογραφικό Eurorass και επιστολή κινήτρων, ενώ μπορούν να προστεθούν προαιρετικά και άλλα στοιχεία, όπως αναλυτική βαθμολογία, συστατικές επιστολές ή πιστοποιήσεις.

Οι αιτήσεις των φοιτητών/φοιτητριών που επιθυμούν να μετακινηθούν προς το ΠΤΔΕ αξιολογούνται από τη Συνέλευση του Τμήματος με τη συνδρομή τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης, η οποία έχει συγκροτηθεί από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και εξετάζει τις αιτήσεις πριν υποβάλει εισήγηση στη Συνέλευση. Η αξιολόγηση βασίζεται στο έτος σπουδών, στα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του υποψηφίου/της υποψήφιας και στην τεκμηρίωση της πρόθεσης συμμετοχής. Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων γίνεται με ανώνυμη ανάρτηση (βάσει του μοναδικού αριθμού αίτησης) στην πλατφόρμα του Υπουργείου.

Η διάρκεια της μετακίνησης είναι ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Οι φοιτητές/φοιτήτριες εντάσσονται στο εξάμηνο του προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής που αντιστοιχεί στη δική τους πορεία: στο ίδιο εξάμηνο αν πρόκειται για ομοειδές πρόγραμμα ή στο εξάμηνο του πρώτου έτους αν το πρόγραμμα είναι μη ομοειδές.

Η παρακολούθηση πρακτικής άσκησης και η εκπόνηση πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας δεν επιτρέπεται στο πλαίσιο της κινητικότητας. Κατά τη διάρκεια της φοίτησης στο Α.Ε.Ι. υποδοχής, οι μετακινούμενοι φοιτητές/μετακινούμενες φοιτήτριες απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα και έχουν τις υποχρεώσεις των φοιτητών/φοιτητριών του Ιδρύματος, χρησιμοποιώντας την ακαδημαϊκή τους ταυτότητα, σε συνδυασμό με τη βεβαίωση μετακίνησης που τους χορηγείται.

Με την ολοκλήρωση του εξαμήνου, οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να ζητήσουν την αναγνώριση των μαθημάτων που ολοκλήρωσαν επιτυχώς. Η αίτηση συνοδεύεται από βεβαίωση του Α.Ε.Ι. υποδοχής που περιέχει τους τίτλους μαθημάτων, τους βαθμούς και τις πιστωτικές μονάδες. Στην περίπτωση ομοειδών προγραμμάτων, αναγνωρίζονται όλα τα μαθήματα, εκτός αν έχουν ήδη εξεταστεί στο ΠΤΔΕ. Στην περίπτωση μη ομοειδών προγραμμάτων, ο ανώτατος αριθμός ECTS που μπορεί να αναγνωριστεί αντιστοιχεί στο δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού αριθμού ECTS που απαιτούνται για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών.

Όλες οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που παρακολούθησε ο φοιτητής/η φοιτήτρια καταχωρίζονται στο Παράρτημα Διπλώματος, ανεξάρτητα από το αν αναγνωρίζονται για τη λήψη Πτυχίου.

Γ2. Κανονισμός Κινητικότητας Μελών διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού του ΠΤΔΕ

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης συμμετέχει ενεργά στα προγράμματα κινητικότητας προσωπικού του προγράμματος Erasmus+, προσφέροντας στα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ και στο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό τη δυνατότητα να διδάξουν ή να επιμορφωθούν σε συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού. Ο παρών κανονισμός ακολουθεί τις διαδικασίες και τα κριτήρια του Πανεπιστημίου Κρήτης που είναι δημοσιευμένα στον ιστότοπο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων και εξειδικεύει την εφαρμογή τους στο πλαίσιο του ΠΤΔΕ.

Όλες οι μετακινήσεις πραγματοποιούνται βάσει των ισχυουσών διμερών συμφωνιών του ΠΤΔΕ και του Πανεπιστημίου Κρήτης, οι οποίες επικαιροποιούνται και δημοσιεύονται τόσο στον ιστότοπο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων όσο και στον ιστότοπο του ΠΤΔΕ.

Η διαδικασία υποβολής αίτησης γίνεται μέσω του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης, το οποίο παρέχει αναλυτική πληροφόρηση σχετικά με τις προθεσμίες, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τα διαθέσιμα κονδύλια, και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τους κανόνες του προγράμματος.

1. Κινητικότητα Εξερχόμενου Προσωπικού για Διδασκαλία

Η κινητικότητα για διδασκαλία απευθύνεται σε μέλη του μόνιμου διδακτικού προσωπικού του ΠΤΔΕ (ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΕΠ), καθώς και σε προσωπικό με σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας για διδασκαλία, υπό την προϋπόθεση ότι η σύμβαση είναι ενεργή κατά τον χρόνο της μετακίνησης. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης αποτελεί η ύπαρξη ενεργής διμερούς συμφωνίας με το Ίδρυμα Υποδοχής, καθώς και ο σχεδιασμός ενός προγράμματος διδασκαλίας που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του συνεργαζόμενου Τμήματος.

Η κατάταξη και αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται βάσει των εκάστοτε κριτηρίων που καθορίζει το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ενδεικτικά, αξιολογούνται παράγοντες όπως η συμμετοχή για πρώτη φορά στο πρόγραμμα, η ύπαρξη χαρακτηριστικών που σχετίζονται με λιγότερες ευκαιρίες, η συνάφεια και η ποιότητα της προτεινόμενης διδασκαλίας, η συμμετοχή σε προγράμματα όπως τα BIP, η ακαδημαϊκή βαθμίδα και η πρόσφατη ένταξη στο διδακτικό προσωπικό. Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη η προηγούμενη εμπειρία κινητικότητας, ώστε να εξασφαλίζεται ισότιμη πρόσβαση των μελών του προσωπικού στις διαθέσιμες ευκαιρίες.

2. Κινητικότητα Εξερχόμενου Προσωπικού για Επιμόρφωση

Στο πλαίσιο της κινητικότητας για επιμόρφωση, ενθαρρύνεται το διοικητικό προσωπικό (Μόνιμο, ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ), τα μέλη ΕΤΕΠ, καθώς και το διδακτικό προσωπικό, να συμμετέχουν σε προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης στο εξωτερικό. Οι δραστηριότητες μπορεί να περιλαμβάνουν οργανωμένες εβδομάδες επιμόρφωσης (staff training weeks), επιτόπια παρακολούθηση εργασίας (job shadowing), εκπαιδευτικές δράσεις ή άλλες μορφές κατάρτισης που συνδέονται με τις υπηρεσιακές ανάγκες και τα καθήκοντα του προσωπικού.

Η αξιολόγηση και κατάταξη των αιτήσεων γίνονται αποκλειστικά βάσει κριτηρίων που ορίζει και επικαιροποιεί το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ενδεικτικά, λαμβάνονται υπόψη στοιχεία όπως η κατηγορία προσωπικού και η υπηρεσιακή εμπειρία, η προηγούμενη συμμετοχή σε δράσεις κινητικότητας, η συνάφεια της προτεινόμενης επιμόρφωσης με τα καθήκοντα του υποψηφίου/της υποψήφιας, η συμμετοχή σε staff weeks, η γλωσσική επάρκεια, καθώς και ειδικά χαρακτηριστικά όπως η ιδιότητα ατόμου με αναπηρία ή λιγότερες ευκαιρίες. Επιπλέον, εφαρμόζονται οι περιορισμοί και προϋποθέσεις που θέτει το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων, όπως η δυνατότητα συμμετοχής έως δύο ατόμων από κάθε Υπηρεσία στο ίδιο πρόγραμμα επιμόρφωσης και η ανάγκη η δραστηριότητα να αφορά αποκλειστικά κατάρτιση και όχι συμμετοχή σε συνέδρια ή ερευνητικά έργα.

3. Κινητικότητα Εισερχόμενων Μελών Προσωπικού για Διδασκαλία και Επιμόρφωση

Το ΠΤΔΕ υποδέχεται μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ, ΕΤΕΠ και διοικητικούς υπαλλήλους από συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού στο πλαίσιο κινητικότητας Erasmus+ για διδασκαλία ή επιμόρφωση. Για να εξεταστεί η αίτηση ενός εισερχόμενου μέλους προσωπικού, το ΠΤΔΕ θέτει τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

Για τους εισερχόμενους διδάσκοντες/τις εισερχόμενες διδάσκουσες απαιτείται η αποστολή:

- βιογραφικού σημειώματος, στο οποίο να αποτυπώνεται το ερευνητικό και διδακτικό τους έργο,
- έκθεσης αιτιολόγησης, όπου ο ενδιαφερόμενος/η ενδιαφερόμενη εξηγεί την επιλογή του ΠΤΔΕ ως φορέα υποδοχής, τη συνάφεια του αντικειμένου του/της με τα γνωστικά πεδία του Τμήματος και τον τρόπο με τον οποίο η μετακίνηση ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των Ιδρυμάτων,
- πρότασης συγκεκριμένων μαθημάτων στα οποία μπορεί να προσφέρει διδασκαλία, τεκμηριώνοντας πώς αυτά συνδέονται με την ερευνητική ή/και διδακτική του/της δραστηριότητα.

Η αξιολόγηση γίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία εξετάζει τη συνάφεια, την ακαδημαϊκή προστιθέμενη αξία και τη σκοπιμότητα της μετακίνησης.

Για το εισερχόμενο διδακτικό/τεχνικό και διοικητικό προσωπικό που υποβάλλει αίτημα μετακίνησης για επιμόρφωση απαιτείται η αποστολή:

- βιογραφικού σημειώματος
- έκθεσης ενδιαφέροντος για επιμόρφωση, στην οποία ο ενδιαφερόμενος/η ενδιαφερόμενη αναλύει τα πεδία στα οποία επιθυμεί να επιμορφωθεί, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο το ΠΤΔΕ μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην επαγγελματική του ανάπτυξη (π.χ. μέσω συμμετοχής σε συγκεκριμένα εργαστήρια, ομάδες, υπηρεσίες ή διαδικασίες του Τμήματος).

Η αποδοχή της αίτησης εξαρτάται από τη δυνατότητα του ΠΤΔΕ να υποστηρίξει ουσιαστικά και αποτελεσματικά την προτεινόμενη επιμόρφωση.

Δ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

---

1. Όροι και προϋποθέσεις εκπόνησης πτυχιακής εργασίας

Η συγγραφή πτυχιακής εργασίας είναι προαιρετική. Όσοι φοιτητές/όσες φοιτήτριες δεν επιλέξουν την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας οφείλουν να δηλώσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε τρία (3) επιπλέον μαθήματα. Τα τρία αυτά μαθήματα είναι ελεύθερες επιλογές και δηλώνονται στο όγδοο (Η΄) ή μεταγενέστερο εξάμηνο σπουδών.

1.1 Προϋποθέσεις

Για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας ο φοιτητής/η φοιτήτρια απαιτείται να έχει παρακολουθήσει επιτυχώς:

- Ένα τουλάχιστον σεμινάριο από τον αντίστοιχο Τομέα στον οποίο προτίθεται να εκπονήσει την εργασία του
- Το μάθημα Βο6 Πο1 *Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής*

1.2 Πλαίσιο εκπόνησης και διάρκεια της πτυχιακής εργασίας

Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο κατά τη διάρκεια του εβδόμου (Ζ΄) και ογδού (Η΄) εξαμήνου σπουδών, υπό την εποπτεία ενός διδάσκοντα/μιας διδάσκουσας, ο οποίος/η οποία εξειδικεύεται στο γνωστικό αντικείμενο στο οποίο εμπίπτει η πτυχιακή εργασία, και αξιολογείται από Διμελή Επιτροπή Αξιολόγησης, απαρτιζόμενη από τον εποπτεύοντα/την εποπτεύουσα και έναν ακόμη διδάσκοντα/μία ακόμη διδάσκουσα που ορίζεται από τον Τομέα στον οποίο υπάγεται ο επόπτης/η επόπτρια. Δεν επιτρέπεται η παράταση του χρόνου εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας πέραν του ανωτέρω χρονικού διαστήματος. Δεν επιτρέπεται η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας σε εξάμηνο σπουδών μεγαλύτερου του ογδού (Η΄), με εξαίρεση την περίπτωση που ο φοιτητής/η φοιτήτρια κατά το έβδομο (Ζ΄) και όγδοο (Η΄) εξάμηνο σπουδών του/της έχει μετακινηθεί σε πανεπιστήμιο της αλλοδαπής, στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus.

1.3 Δήλωση πτυχιακής εργασίας

Τον Σεπτέμβριο οι τεταρτοετείς φοιτητές/φοιτήτριες υποβάλλουν αίτηση (βλ. υπόδειγμα αίτησης στο Παράρτημα) στον Διευθυντή/στη Διευθύντρια του Τομέα στο πλαίσιο του οποίου επιθυμούν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία, δηλώνοντας με σειρά προτίμησης, δύο το πολύ θεματικές περιοχές. Τονίζεται ότι η ανωτέρω αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνο σε έναν Τομέα.

Ο καθορισμός του θέματος και της Διμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης της εργασίας γίνεται σε συνέλευση του αντίστοιχου Τομέα στην οποία καλούνται να παρευρεθούν και οι φοιτητές/φοιτήτριες που έχουν καταθέσει αίτηση για εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Η συνέλευση του Τομέα διεξάγεται αμέσως μετά τη λήξη της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου.

1.4 Εποπτεία και διαδικασία υποβολής της πτυχιακής στη Γραμματεία

Κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να εποπτεύσει το πολύ μέχρι έξι (6) πτυχιακές εργασίες. Μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου, ο φοιτητής/η φοιτήτρια μπορεί να ακυρώσει την πτυχιακή του/της εργασία, υποβάλλοντας στη Γραμματεία το σχετικό έντυπο διακοπής της εργασίας (βλ. υπόδειγμα αίτησης διακοπής της εργασίας στο Παράρτημα) και ενημερώνοντας συγχρόνως και τον επόπτη διδάσκοντα/την επόπτρια διδάσκουσα. Το αργότερο μέχρι το τέλος της πρώτης εβδομάδας του Νοεμβρίου, με ευθύνη του Διευθυντή/της Διευθύντριας κάθε Τομέα,

υποβάλλεται στη Γραμματεία συνολικός κατάλογος των φοιτητών/φοιτητριών που θα εκπονήσουν πτυχιακή εργασία στον Τομέα αυτόν με τις αντίστοιχες θεματικές περιοχές και τις Διμελείς Επιτροπές Αξιολόγησης.

1.5 Συγκεκριμενοποίηση τίτλου της πτυχιακής εργασίας

Ο τίτλος της πτυχιακής εργασίας που κατατίθεται στη Γραμματεία κατά την έναρξη του Ζ' εξαμήνου αποτελεί δυνητικό τίτλο. Συνεπώς, μπορεί να συγκεκριμενοποιηθεί με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή/της επιβλέπουσας καθηγήτριας.

1.6 Υποστήριξη της πτυχιακής εργασίας

Η υποστήριξη και η αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας γίνονται σε δημόσια παρουσίαση αποκλειστικά κατά την εξεταστική περίοδο Ιουνίου ή Σεπτεμβρίου κατά το Η' εξάμηνο φοίτησης. Προκειμένου να γίνει η δημόσια υποστήριξη, ο φοιτητής/η φοιτήτρια οφείλει να έχει παραδώσει στη Διμελή Επιτροπή Αξιολόγησης την εργασία του/της, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την ημερομηνία εξέτασης. Ο φοιτητής/η φοιτήτρια που είχε δηλώσει πτυχιακή εργασία, αλλά δεν την ολοκλήρωσε κατά τη διάρκεια των δύο εξεταστικών περιόδων (Ιουνίου ή Σεπτεμβρίου), οφείλει κατά την περίοδο δήλωσης μαθημάτων του νέου ακαδημαϊκού έτους να δηλώσει το ισοδύναμο τριών (3) μαθημάτων (Ελεύθερες Επιλογές).

Κάθε πτυχιακή εργασία περιλαμβάνει περίληψη στα ελληνικά και σε μια ξένη γλώσσα και στο τέλος της Υπεύθυνη Δήλωση του φοιτητή/της φοιτήτριας ότι η εργασία του/της είναι προϊόν δικής του/της προσπάθειας και ότι τυχόν βοήθεια αναγνωρίζεται ρητά μέσα στην εργασία (βλ. σχετικό έντυπο στο Παράρτημα).

Ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα της Πτυχιακής Εργασίας καταθέτει στη Γραμματεία το Πρακτικό Υποστήριξης με τη βαθμολογία (βλ. σχετικό έντυπο στο Παράρτημα) και την Υπεύθυνη Δήλωση του φοιτητή/της φοιτήτριας, για να συμπεριληφθούν στον φάκελό του/της.

1.7 Κατάθεση οριστικού κειμένου

Με ευθύνη του φοιτητή/της φοιτήτριας, το αντίγραφο της πτυχιακής εργασίας και της περίληψής της στα Ελληνικά και στα Αγγλικά κατατίθεται σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή στην επόπτρια/στον επόπτη και συνοδεύεται από έντυπο με τα ακόλουθα στοιχεία:

- Ονοματεπώνυμο και ΑΜ του φοιτητή/της φοιτήτριας
- Ημερομηνία υποστήριξης
- Τίτλος εργασίας
- Λέξεις κλειδιά στα ελληνικά και σε μια ξένη γλώσσα
- Θεματική Περιοχή
- Περίληψη στα ελληνικά και σε μια ξένη γλώσσα
- Διμελής Επιτροπή Αξιολόγησης

1.8 Θεματικές Περιοχές Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας

Α' ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Θεωρητικές – Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις της Εκπαίδευσης
- Ιστορία Εκπαίδευσης – Ιστορική Εκπαίδευση
- Διαπολιτισμική Παιδαγωγική – Δίγλωσση Εκπαίδευση

- Συγκριτική Παιδαγωγική – Εκπαιδευτικά Συστήματα
- Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών Δια Βίου – Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Β΄ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Γνωστική Ψυχολογία
- Αναπτυξιακή Ψυχολογία
- Ειδική Αγωγή
- Ψυχολογία του Γραπτού Λόγου
- Μαθησιακές Δυσκολίες
- Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Γ΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

- Διδακτική Μεθοδολογία
- Αναλυτικά Προγράμματα και Σχολικά Εγχειρίδια
- Εκπαιδευτική Αξιολόγηση

Δ΄ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

- Παιδική Λογοτεχνία
- Νεοελληνική Γλώσσα και η Διδασκαλία της
- Ευρωπαϊκή & Νεοελληνική Λογοτεχνία
- Ιστορία
- Γραμματισμοί στις Κοινωνικές & Ανθρωπιστικές Επιστήμες.

Ε΄ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

- Μαθηματικά στην Εκπαίδευση
- Φυσικές Επιστήμες στην Εκπαίδευση
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
- Πληροφορική στην Εκπαίδευση

1.9 Έντυπα που αφορούν την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας

Τα παρακάτω έντυπα αφορούν τη διαδικασία εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και παρατίθενται σε Παράρτημα στο τέλος του παρόντος Κανονισμού:

- Υπόδειγμα εξώφυλλου πτυχιακής εργασίας
- Υπεύθυνη Δήλωση εκπόνησης πτυχιακής εργασίας
- Υπεύθυνη Δήλωση διακοπής πτυχιακής εργασίας
- Πρακτικό υποστήριξης της πτυχιακής εργασίας
- Έντυπο με τα στοιχεία της πτυχιακής εργασίας

Παράλληλα, τα έντυπα αυτά διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του Τμήματος στο πεδίο «Έντυπα», καθώς και σε έντυπη μορφή από τη Γραμματεία του Τμήματος.

2. Οδηγίες Συγγραφής Πτυχιακής Εργασίας

2.1 Εστίαση στο θέμα της εργασίας

Η αποσαφήνιση του στόχου της εργασίας είναι προϋπόθεση για την εστίαση ακριβώς στο θέμα, χωρίς επαναλήψεις, γενικόλογες αναφορές, και άσχετες πληροφορίες. Επίσης, το γλωσσικό ύφος πρέπει να είναι αυστηρά ακαδημαϊκό, λιτό και χωρίς συναισθηματικές υπερβολές ή εκλαϊκεύσεις. Δεν χρησιμοποιούμε περιττές εικόνες που δεν προσθέτουν κάτι στο κείμενο. Όταν χρησιμοποιούμε ένα γράφημα, ή έναν πίνακα από άλλο συγγραφέα, αναφερόμαστε πάντα στην πηγή από όπου αντλήσαμε την εικόνα/το σχήμα στη λεζάντα που συνοδεύει το γράφημα/τον πίνακα. Στην περίπτωση που η εργασία περιλαμβάνει πίνακες/γραφήματα του/της συγγραφέως, αυτά πρέπει να φέρουν οπωσδήποτε λεζάντα.

2.2 Συνοχή της εργασίας/λογική δομή

Η εργασία πρέπει να κατανέμεται σε ενότητες που παρουσιάζουν νοηματική και επιστημονική σύνδεση με το συνολικό θέμα. Οι ενότητες πρέπει, επίσης, να συνδέονται μεταξύ τους, μέσα από συνεκτικές φράσεις που συνδέουν και συνοψίζουν όσα έχουν ειπωθεί και προετοιμάζουν τον αναγνώστη/την αναγνώστρια γι' αυτά που έπονται. Μέσα στις ενότητες, επίσης, πρέπει να υπάρχει συνοχή μεταξύ των παραγράφων. Η συνοχή της εργασίας επιτυγχάνεται μέσα από την παράθεση και τεκμηρίωση των επιχειρημάτων, με πορεία από το γενικό προς το ειδικό, και με τρόπο που να μπορεί ο αναγνώστης/η αναγνώστρια να κατανοεί τη σχέση μεταξύ των επιχειρημάτων.

Αναζήτηση Πηγών

Οι πηγές μπορεί να είναι βιβλία, μεμονωμένα κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους όπου συμβάλλουν πολλοί/ές συγγραφείς ή άρθρα σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά.

Επισημαίνεται ότι εκλαϊκευμένα κείμενα που απευθύνονται στο ευρύ κοινό (π.χ κείμενα σε ημερήσιες εφημερίδες, σε ιστοσελίδες ιδιωτών, συλλόγων ή εταιριών) δεν συνιστούν επιστημονικές πηγές.

Η αναζήτηση πηγών μπορεί να γίνει σε συμβατικές ή ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες (π.χ. <http://lib.uoc.gr>) ή στο διαδίκτυο (π.χ. google scholar). Η αναζήτηση γίνεται με βάση λέξεις-κλειδιά που αφορούν είτε στον συγγραφέα, είτε σε κάποιο συγκεκριμένο άρθρο, είτε στο ευρύτερο θέμα-στόχο της εργασίας.

2.3 Δομή της εργασίας

2.3.1 Εισαγωγή

Στην Εισαγωγή παρουσιάζουμε συνοπτικά το θέμα της εργασίας, εντάσσοντάς το σε μία ευρύτερη θεματική και προβληματική. Διατυπώνουμε τον σκοπό της εργασίας και τους βασικούς άξονες ανάπτυξής του. Επίσης, παραθέτουμε τις ενότητες/κεφάλαια που απαρτίζουν την εργασία.

2.3.2 Κύριο Μέρος (δεν αναφέρεται έτσι, αλλά υπάρχουν διακριτά Κεφάλαια/ υποκεφάλαια με τίτλους/υπότιτλους)

Εδώ περιλαμβάνονται οι ενότητες στις οποίες αναπτύσσουμε την επιχειρηματολογία της εργασίας και απαντούμε στα ειδικά ερωτήματα και στους στόχους της.

Σε περιπτώσεις όπου χρειάζεται να αναφερθούμε σε ερευνητικά δεδομένα, αναφερόμαστε πολύ συνοπτικά στα εξής:

- Ερευνητική υπόθεση ή ερώτημα
- Δείγμα και χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων στην έρευνα (π.χ. ανεξάρτητες μεταβλητές, όπως ηλικία, φύλο, κοινωνικο-οικονομικό ή μορφωτικό επίπεδο, αγροτική ή αστική κοινωνία, κ.λπ.)
- Μέθοδο έρευνας (αν πραγματοποιήθηκε πειραματική μελέτη, ή μελέτη συσχέτισης, αν πραγματοποιήθηκε συνέντευξη ή χορηγήθηκε ερωτηματολόγιο, ή κάποια συνδυαστική μέθοδος ποιοτικών και ποσοτικών τεχνικών). Μπορούμε να περιγράψουμε πολύ συνοπτικά την ερευνητική διαδικασία, ώστε ο αναγνώστης να καταλάβει πώς οι ερευνητές/ερευνήτριες οδηγήθηκαν στα συμπεράσματά τους ή πώς ελέγχθηκαν οι υποθέσεις τους. Δεν χρειάζεται ιδιαίτερα αναλυτική αναφορά στατιστικών δεικτών ή ελέγχων (μόνο αν είναι πολύ σημαντικό να φανούν αυτά τα στατιστικά στοιχεία).
- Ευρήματα της μελέτης που παραθέσαμε.

2.3.3 Συζήτηση - Συμπεράσματα

- α) υπενθυμίζεται ο στόχος της εργασίας
- β) συνοψίζονται τα βασικά ευρήματα μελετών σχετικών με το θέμα ή τα βασικά επιχειρήματα. Δεν γίνεται αναφορά σε νέα ερευνητικά δεδομένα ή σε νέες θεωρίες.
- γ) γράφουμε συμπεράσματα με κριτικό τρόπο, σχετικά με το αν απαντήθηκε ή όχι το αρχικό ερώτημα ή αν εκπληρώθηκε ο αρχικός στόχος της εργασίας.
- δ) μπορούμε να αναφέρουμε και περιορισμούς (π.χ. ελλείψεις ως προς τις μεθόδους διερεύνησης του θέματος)
- ε) καταγράφουμε ερωτήματα που εγείρονται από την παραπάνω συζήτηση και προτάσεις για περαιτέρω έρευνα στο μέλλον.

Η εργασία ολοκληρώνεται με τις *Βιβλιογραφικές Αναφορές* και, αν κρίνουμε ότι είναι απολύτως απαραίτητο, περιλαμβάνουμε στο τέλος Παράρτημα με διευκρινιστικές πληροφορίες (π.χ. ένα Ερευνητικό Εργαλείο ή έναν Πίνακα Δεδομένων).

2.4 Τεκμηρίωση και χρήση πηγών

Πρωτογενείς πηγές: οι πηγές που υποστηρίζουν μία άποψη/θεωρία για πρώτη φορά (π.χ. εμπειρικές μελέτες που δημοσιεύονται ως άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και αναφέρουν στόχο, μέθοδο, αποτελέσματα).

Δευτερογενείς πηγές: αναφέρουν θέσεις/απόψεις/θεωρίες/ευρήματα άλλων συγγραφέων. Τέτοιες πηγές είναι τα συγγράμματα/εγχειρίδια. Αυτές οι πηγές πρέπει να χρησιμοποιούνται με φειδώ.

2.4.1 Παράθεση πηγών (ενδοκειμενική παραπομπή / citation)

Μέσα στο κείμενο παραπέμπουμε στις πηγές τις οποίες μελετήσαμε για να γράψουμε την εργασία, ώστε να μπορεί ο αναγνώστης/η αναγνώστρια να επαληθεύει το επιχειρήματά μας ανατρέχοντας στην κατάλληλη πηγή. Η μη παραπομπή στην πηγή θεωρείται λογοκλοπή. Επίσης, οι ενδοκειμενικές παραπομπές συμβάλλουν στην εγκυρότητα και αξιοπιστία της εργασίας μας.

Προσπαθούμε να μην αναπαράγουμε λόγια άλλων, αλλά να αναδιατυπώνουμε αυτά που διαβάζουμε με δικά μας λόγια. Αν χρειαστεί να παραθέσουμε αυτούσια κάποιο κείμενο, το βάζουμε σε εισαγωγικά και μέσα σε παρένθεση γράφουμε όχι μόνο την πηγή, αλλά και τη σελίδα (ή σελίδες) από όπου αντλήσαμε το απόσπασμα. Αυτή η τακτική δεν πρέπει να χρησιμοποιείται συχνά μες στο κείμενο. Τα παραθέματα εντάσσονται στη ροή του κειμένου, εκτός αν υπερβαίνουν τις 5 γραμμές, οπότε χρειάζεται εσοχή λίγο δεξιά σε όλες τις γραμμές, σαν μία παράγραφο χωριστή από το υπόλοιπο κείμενο.

2.4.2. Βιβλιογραφικές αναφορές / βιβλιογραφία (references)

Οι βιβλιογραφικές αναφορές γράφονται μετά τα Συμπεράσματα, σε αλφαβητική σειρά με βάση το κύριο όνομα του συγγραφέα, ακολουθώντας το APA style 7th edition.

Παραδείγματα

Βιβλίο

Bronfenbrenner, U. (1979). *The Ecology of Human Development. Experiments by nature and design*. Harvard University Press.

Bruner (1983). *Child's Talk*. Norton.

Cottle, T.J. (2001). *Mind fields: adolescent consciousness in a culture of distraction*. Peter Lang.

Άρθρο

Ekman, P. (1992). An argument for basic emotions. *Cognition and Emotion*, 6, 169-200.

Izard, C.E. (1992). Basic emotions, relations among emotions and emotion – cognition relations. *Psychological Review*, 99 (3), 561-565.

Κεφάλαιο σε Συλλογικό Τόμο

Trevarthen, C. (1992). Πώς και γιατί επικοινωνούν τα βρέφη. Στο Γ. Κουγιουμουτζάκης (Επ. Εκδ.), *Πρόοδος στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία των πρώτων χρόνων*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

2.5 Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας

Οι φοιτητές/φοιτήτριες που εκπονούν πτυχιακή εργασία οφείλουν να τηρούν τις αρχές ακαδημαϊκής δεοντολογίας και τα πρότυπα ηθικής έρευνας που ορίζονται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η τήρηση των αρχών αυτών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ερευνητικής διαδικασίας και προϋπόθεση για την εγκυρότητα και αξιοπιστία της πτυχιακής εργασίας.

2.5.1 Ακαδημαϊκή ακεραιότητα

Οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν να συγγράφουν την εργασία τους με τρόπο πρωτότυπο και να αποδίδουν ορθά όλες τις πηγές που χρησιμοποιούν, σύμφωνα με το σύστημα APA 7th edition (βλ. εδώ ενότητα 2.4). Η λογοκλοπή, η παραποίηση ή κατασκευή δεδομένων και η μη ορθή χρήση πηγών αποτελούν σοβαρές παραβάσεις της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

2.5.2 Προστασία προσωπικών δεδομένων και εμπιστευτικότητα

Σε εργασίες που περιλαμβάνουν συλλογή δεδομένων από ανθρώπους (π.χ. ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, παρατήρηση), οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν:

- να διασφαλίζουν την ανωνυμία και εμπιστευτικότητα των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών,
- να μην καταγράφουν προσωπικά στοιχεία που επιτρέπουν ταυτοποίηση, εκτός εάν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο και έχει προηγουμένως εγκριθεί,
- να αποθηκεύουν και να διαχειρίζονται τα δεδομένα με ασφαλή τρόπο,
- να χρησιμοποιούν τα δεδομένα αποκλειστικά για τους σκοπούς της εργασίας.

Οι παραπάνω αρχές ευθυγραμμίζονται με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ε.Η.Δ.Ε. και με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

2.5.3 Ενημερωμένη συγκατάθεση

Πριν από οποιαδήποτε συμμετοχή σε ερευνητική διαδικασία, οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν να ενημερώνουν με σαφήνεια τους συμμετέχοντες/τις συμμετέχουσες για τον σκοπό της έρευνας, το είδος των δεδομένων που θα συλλεχθούν και τα δικαιώματά τους.

Η συμμετοχή πρέπει να είναι πλήρως εθελοντική και να βασίζεται σε ενημερωμένη συγκατάθεση.

2.5.4 Ερευνητική διαφάνεια και αναστοχαστική στάση

Καθώς η έρευνα στις κοινωνικές και παιδαγωγικές επιστήμες επηρεάζεται από κοινωνικά, πολιτισμικά και θεσμικά συμφραζόμενα, οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν:

- να περιγράφουν με σαφήνεια τις ερευνητικές τους επιλογές (μεθόδους, εργαλεία, διαδικασίες),
- να αναγνωρίζουν τους πιθανούς περιορισμούς της έρευνας,
- να υιοθετούν αναστοχαστική στάση ως προς τον ρόλο τους στη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων,
- να παρουσιάζουν τα ευρήματα με εντιμότητα, αποφεύγοντας υπεραπλουστεύσεις ή ερμηνείες που δεν στηρίζονται επαρκώς στα δεδομένα.

Η διαφάνεια και ο αναστοχασμός αποτελούν κεντρικά στοιχεία της δεοντολογίας στις κοινωνικές και παιδαγωγικές επιστήμες, και συνάδουν με τις αρχές της Ε.Η.Δ.Ε.

2.5.5 Συμμόρφωση με θεσμικές οδηγίες

Οι φοιτητές/φοιτήτριες οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους:

- τις οδηγίες του Παιδαγωγικού Τμήματος για τη συγγραφή και τεκμηρίωση πτυχιακών εργασιών,
- τις κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Η.Δ.Ε. που εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές έρευνας στο πλαίσιο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης,
- τις υποχρεώσεις τους ως ερευνητές/ερευνήτριες σε ένα πλαίσιο υπεύθυνης και ηθικής επιστημονικής πρακτικής.

2.6 Κριτήρια αξιολόγησης της εργασίας

- α) Συνάφεια με το θέμα ----- 20%
- β) Εμβάθυνση – κατανόηση των βασικών εννοιών ----- 20%
- γ) Τεκμηρίωση – επαρκής αξιοποίηση βιβλιογραφικών πηγών ----- 20%

- δ) Συνοχή – δομή εργασίας ----- 10%
- ε) Γλωσσικά στοιχεία / επεξηγηματικότητα / γλωσσικό ύφος ----- 10%
- στ) Βιβλιογραφικές παραπομπές/Βιβλιογραφικές Αναφορές ----- 10%
- ζ) Δημόσια παρουσίαση και υποστήριξη πτυχιακής εργασίας----- 10%

2.7 Όριο λέξεων

Προτείνεται η εργασία να εκτείνεται ενδεικτικά από 15.000-25.000 λέξεις, συμπεριλαμβανομένων της βιβλιογραφίας και τυχόν παραρτημάτων.

2.8 Γλώσσα συγγραφής

Η γλώσσα συγγραφής της πτυχιακής εργασίας είναι η Ελληνική.

2.9 Τεχνικά στοιχεία συγγραφής

Μέγεθος σελίδας: A4

Γραμματοσειρά: Times New Roman

Μέγεθος γραμματοσειράς: 12 pt

Διάστιχο μεταξύ γραμμών: 1,5

Στοίχιση κειμένου: Πλήρης (justified)

Κεφαλίδες Ενοτήτων: bold

Κεφαλίδες Υποενοτήτων: italics

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ¹

[ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ]

[Όνοματεπώνυμο φοιτητή/τριας]

[Αριθμός Μητρώου φοιτητή/τριας]

[Επιβλέπων καθηγητής/Επιβλέπουσα καθηγήτρια]

[B´ Επιβλέπων καθηγητής/B´ Επιβλέπουσα καθηγήτρια]

ΡΕΘΥΜΝΟ

[Μήνας, Χρονολογία ολοκλήρωσης της πτυχιακής εργασίας]

---

¹ Αυτή τη μορφή πρέπει να έχει το εξώφυλλο της πτυχιακής εργασίας σας.

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ¹

ΠΡΟΣ ΤΟΝ/ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ/ΤΡΙΑ ΤΟΥ Α', Β', Γ', Δ', Ε' ΤΟΜΕΑ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ		ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ	
ΑΡΙΘ. ΜΗΤΡΩΟΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ:	Τηλέφωνο:	

Παρακαλώ να κάνετε δεκτή την αίτησή μου για εκπόνηση πτυχιακής εργασίας, κατά το **ακαδ. έτος 2025-2026**

Προαπαιτούμενα	Β06Π01 "Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής 1 σεμινάριο από τον Τομέα στον οποίο θα εκπονηθεί η πτυχιακή εργασία	Βαθμός:	
		Βαθμός:	

Α' ΤΟΜΕΑΣ: ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (Π. Αναστασιάδης anastasiadis@uoc.gr)			
ΤΙΤΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ:.....			
ΚΩΔΙΚΟΣ:.....		ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ:.....	
		ΒΑΘΜΟΣ:.....	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		<ul style="list-style-type: none"> • Θεωρητικές – Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις της Εκπαίδευσης • Ιστορία Εκπαίδευσης – Ιστορική Εκπαίδευση • Διαπολιτισμική παιδαγωγική – Δίγλωσση εκπαίδευση • Δια Βίου – Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση 	

Β' ΤΟΜΕΑΣ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (Η. Κουρκούτας eliaskourk@uoc.gr)			
ΤΙΤΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ:.....			
ΚΩΔΙΚΟΣ:.....		ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ:.....	
		ΒΑΘΜΟΣ:.....	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		<ul style="list-style-type: none"> • Γνωστική Ψυχολογία • Αναπτυξιακή Ψυχολογία • Εκπαιδευτική Ψυχολογία • Ψυχολογία του Γραπτού Λόγου και δυσκολίες • Ειδική Αγωγή 	

Γ' ΤΟΜΕΑΣ: ΕΚΠ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ & ΕΚΠ. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (Κ. Κωστούλα nkostoula@uoc.gr)			
ΤΙΤΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ:.....			
ΚΩΔΙΚΟΣ:.....		ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ:.....	
		ΒΑΘΜΟΣ:.....	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		<ul style="list-style-type: none"> • Διδακτική Μεθοδολογία • Εναλλακτικές μορφές διδασκαλίας • Αναλυτικό πρόγραμμα 	

Δ' ΤΟΜΕΑΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (Ε. Κατσαρού katsarou@uoc.gr)			
ΤΙΤΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ:.....			
ΚΩΔΙΚΟΣ:.....		ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ:.....	
		ΒΑΘΜΟΣ:.....	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		<ul style="list-style-type: none"> • Γραμματισμοί στις Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες • Νεοελληνική γλώσσα και η διδασκαλία της • Παιδική Λογοτεχνία • Ευρωπαϊκή και Νεοελληνική Λογοτεχνία 	

Ε' ΤΟΜΕΑΣ: ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (Μ. Καλαϊτζιδάκη mkalaitz@uoc.gr)			
ΤΙΤΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ:.....			
ΚΩΔΙΚΟΣ:.....		ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ:.....	
		ΒΑΘΜΟΣ:.....	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		<ul style="list-style-type: none"> • Μαθηματικά στην εκπαίδευση • Φυσικές επιστήμες στην εκπαίδευση • Περιβαλλοντική Εκπαίδευση 	

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ..... ΥΠΟΓΡΑΦΗ φοιτητή/φοιτήτριας .....

¹ ΠΡΟΣΟΧΗ!!! Δηλώνετε έναν (1) ΤΟΜΕΑ & έως δύο (2) ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8, παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΠΤΔΕ, ΠΚ						
Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (E-mail):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Η εργασία με τίτλο «.....» είναι προϊόν δικής μου προσπάθειας και τυχόν βοήθεια που μου προσφέρθηκε κατά την εκπόνησή της αναγνωρίζεται ρητά μέσα στην εργασία. Επιπλέον, όλες οι πηγές—έντυπες ή διαδικτυακές/πρωτογενείς ή δευτερογενείς—που αξιοποιήθηκαν κατά τη συγγραφή της, είτε αυτούσια είτε αναδιατυπωμένα, παρατίθενται στον πίνακα βιβλιογραφικών αναφορών.

(4)

Ημερομηνία: .../.../20...

Ο/Η δηλών/ούσα

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, όπου απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος/α εν γνώσει του/της δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον, ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου, η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή τη δηλούσα.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σήμερα στις ..... στην αίθουσα ..... του Παιδαγωγικού
Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης, ο/η .....,
φοιτητής/τρια με ΑΜ ....., παρουσίασε την πτυχιακή του/της εργασία με τίτλο:

Τίτλος στα ελληνικά:

Τίτλος στα αγγλικά:

Η παρουσίαση έγινε ενώπιον της διμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, η οποία αποτελείται από τους/τις:

1. ....
2. ....

Μετά την παρουσίαση της εργασίας από τον φοιτητή/τη φοιτήτρια, την υποβολή ερωτήσεων και τη σχετική κριτική συζήτηση,
τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης του/της απένειμαν τον βαθμό..... (αριθμητικά και ολογράφως).

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης

- 1.
- 2.

ΕΝΤΥΠΟ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ

Όνοματεπώνυμο φοιτητή/φοιτήτριας:
ΑΜ:
Τίτλος εργασίας:
Θεματική Περιοχή:
Τίτλος εργασίας:
Περίληψη στα ελληνικά:
Λέξεις-Κλειδιά στα ελληνικά:
Περίληψη σε μια ξένη γλώσσα:
Λέξεις-Κλειδιά σε μια ξένη γλώσσα:
Διμελής Επιτροπή Αξιολόγησης:
1.
2.
Ημερομηνία υποστήριξης: